

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

Οι μερακλήδες του βινυλίου

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Όσο η ψηφιακή εποχή γίνεται ολοένα και πιο αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας και η ευκολία του streaming έχει ωθήσει στο περιθώριο ακόμα και το cd, τόσο το βινύλιο δείχνει να ελκύει με την αξία του φυσικού αντικειμένου αλλά και την αζεπέραστη ποιότητα ήχου που προσφέρει, ολοένα και περισσότερους οπαδούς. Είναι γεγονός ότι οι συλλέκτες "υποφέρουν" από τον ψηφιακό κόσμο, που προσφέρει απεριόριστη πρόσβαση σε σπάνιες εκδόσεις, μουσικές κ.ά. ενώ το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο έχει παραγκωνήσει μιά από τις πιο παραδοσιακές μορφές συλλογής, τον φιλοτελισμό, που ακολουθεί τη φθίνουσα πορεία του παραδοσιακού ταχυδρομείου. Στις σημερινές μας "διαδρομές", συζητάμε με Χανιώτες λάτρεις του βινυλίου για την ποιότητα και την "ψυχή" του αναλογικού ήχου, τη λαχτάρα του συλλέκτη, την ιεροτελεστία που συνεπάγεται η ακρόαση ενός δίσκου και πολλά άλλα...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Οι μερακλήδες του βινυλίου

σελ. 6 ~ Συνέντευξη Λευτέρης Λαμπράκης

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Παιδότοπος

σελ. 10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

26/10

Δημήτρης,
Δήμητρα,
Κυπαρισσία

27/10

Νέστορας

28/10

Βήλη,
Ευνίκη

29/10

Αβράμ,
Μελίτινος
Μελίτινη,
Μελίνα,
Μελίτινη,
Αναστασία

30/10

Απολλωνία
Αστέριος,
Ζηνόβιος,
Ζηνοβία,
Κλεόπας

31/10

Νάρκισος,
Αριστόβουλος

1/11

Κοσμάς,
Δαμιανός,
Ανάργυρος,
Ανάργυρη,
Δαβίδ

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Στα χνάρια του Ζορμπά
στον Σταυρό Ακρωτηρίου

■ Και προβολή ταινίας για τον Lassally

Το 7ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων διοργανώνει περίπατο στον Σταυρό Ακρωτηρίου, τον τόπο που γυρίστηκε ο «Ζορμπάς» αύριο Κυριακή 27 Οκτωβρίου. Πρόκειται για μια ξενάγηση, σημείο αναφοράς στο μυθικό Ζορμπά και στον συγγραφέα του, Νίκο Καζαντζάκη.

Ο Ηθοποιός & Συλλέκτης Λευτέρης Λαμπράκης ξετυλίγει το νήμα των αναμνήσεών του από τη συνάντηση με τον Walter Lassally, τον άνθρωπο που με την κινηματογραφική κάμερα αιχμαλώτισε τις ομορφιές του τόπου μας και που στον ίδιο χάρισε βραβείο Όσκαρ. Τα γυρίσματα της ταινίας κράτησαν σύνολο δεκαέξι εβδομάδες εκ των οποίων οι πέντε εβδομάδες στο Σταυρό.

Στο πλαίσιο της ξενάγησης στο Πολιτιστικό Κέντρο της Ενορίας Κουνουπιδιανών θα πραγματοποιηθεί η προβολή της ταινίας του Προκόπη Δάφνου, «WALTER LASSALLY, Ο Πλανόδιος Οπερατέρ», με τη παρουσία του Σκηνοθέτη, στο Πολιτιστικό Κέντρο Ενορίας Κουνουπιδιανών στις 10:45.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης περιλαμβάνει χαιρετισμό από τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Φ.Ν.Κ. και Πρεσβευτή του Ελληνισμού κ. Στασινάκη Γε-

ώργιο, καθώς και αναφορά στη σχέση Καζαντζάκη - Ζορμπά: Από τη φιλία στο μυθιστόρημα και τον κινηματογράφο, από τον κ. Σήφη Μιχελογιάννη, Αντιπρόεδρο του Ελληνικού Τμήματος της Δ.Ε.Φ.Ν.Κ. και Υπεύθυνο Τομέα Κρήτης.

Είσοδος ελεύθερη. Η μεταφορά θα γίνει με Λεωφορείο που θα αναχωρήσει από το Πνευματικό Κέντρο Χανίων στις 10 π.μ. την Κυριακή 27 Οκτωβρίου.

Πρεμιέρα της νέας ταινίας
του Στ. Ψυλλάκη

"ΓΙΑ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΟΥΣ συναντήσεις με τον Γιώργο Μανιάτη", είναι ο τίτλος της νέας ταινίας του διακεκριμένου σκηνοθέτη Σταύρου Ψυλλάκη που κάνει πρεμιέρα σήμερα Σάββατο στις 8:15 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων, στο πλαίσιο του 7ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων.

Η προβολή θα γίνει παρουσία των συντελεστών της ταινίας: Σταύρου Ψυλλάκη (σκηνοθέτης) και Μιχάλη Μανουσάκη (ζωγράφος).

Γιατί "ΟΧΙ" η 28η Οκτωβρίου να μην είναι η αφορμή για μια αξέχαστη απόδραση? Αν ανήκετε στη μεγάλη φυλή των ταξιδευτών της τελευταίας στιγμής, σας προσφέρουμε μοναδικά πακέτα διαμονής με έκπτωση έως -40% για το τρί-μερο της 28ης Οκτωβρίου από 55 ευρώ το βράδυ για μια απολαυστική διαμονή!

Το ξενοδοχείο μας βρίσκεται στις Γούβες Ηρακλείου Κρήτης. Αναλυτικότερα η τιμή το βράδυ για δύο άτομα σε ένα δίκλινο δωμάτιο με πρωινό είναι 50 ευρώ, με ημιδιατροφή είναι στα 60 ευρώ και all inclusive στα 75 ευρώ. Ακόμη με μια μικρή διαφορά κόστους μπορείτε να λάβετε καλύτερο τύπο δωματίου. Το ξενοδοχείο εκτός από τις 2 εξωτερικές πισίνες, διαθέτει και μια ακόμη εσωτερική θερμαινόμενη (δωρεάν πρόσβαση) στο χώρο του Spa. Κατά την άφιξη σας προσφέρουμε δωρεάν 15 λεπτά μασάζ σε κάθε άτομο. Ακόμη το ξενοδοχείο διαθέτει μπιλιάρδο(επί πληρωμή), χαμάμ & σάουνα (επί πληρωμή), πινακ πονγκ (δωρεάν), μεταφορά στην παραλία 4 φορές την ημέρα με μίνι μπας δωρεάν. Διαθέτουμε ακόμη εξαιρετικό δίκτυο wifi σε όλο το ξενοδοχείο.

Αν ενδιαφέρεστε παρακαλώ επικοινωνήστε μαζί μας στο τηλέφωνο 28970 41172 & στο email reservations@lavrishotels.com.

τεύχος 853
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας "Χανιώτικα Νέα"

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Πάνης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α.
Γαρεδάκης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Παρασκευάς Ν. Περάκης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

"ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ":

Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Γιώργος Δρακάκης, Γιώργος
Κώνστας, Πάνης Λυβιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσφάκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:

Γεωργία Αδίκημενάκη, Δέσποινα
Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:

Νεκτάριος Κακατοσάκης

ΠΙΕΣΤΕΣ: Hussein Rajafitkhar,

Πάνης Περάκης,

Γιώργος Στεφανάκης

ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο

"Ερμής" (Μπουναλιά 11-19)

τηλ. 28210 51.003 - 6,

fax 28210 51.007

e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:

Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -

6 fax 28210 91.900

Διαφημιστικό Τμήμα:

Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6

e-mail: ads@haniotika-nea.gr

ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΙΚΟ “ΑΔΡΙΑΣ”

» Από την Εθνολογική Εταιρεία και το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης

Επετειακή Εκδήλωση με θέμα “Μνήμες Υπερηφάνειας” πραγματοποιήθηκε την περασμένη Τρίτη 22 Οκτωβρίου στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο (Μέγαρο Παλαιάς Βουλής) στην Αθήνα, με αφορμή τη συμπλήρωση 76 ετών από την πρόσκρουση σε νάρκη του θρυλικού Αντιτορπιλικού “ΑΔΡΙΑΣ” (L-67).

Κατά την εκδήλωση, ο Πρόεδρος του Ν.Μ. Κρήτης, Αρχιπλοίαρχος (Μ) Π.Ν. ε.α. Εμμανουήλ Πετράκης παρουσίασε το μοντέλο του Α/Τ ΑΔΡΙΑΣ, το οποίο κατασκεύασε ομάδα εθελοντών του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης με επικεφαλής τον Αντιπλοίαρχο (Ε) Π.Ν. ε.α. Στέλιο Φαλιέρο, ενώ την ιστορική μνήμη αναζωπύρωσε ως κεντρικός ομιλητής ο Επίτιμος Αρχηγός Στόλου, Αντιναύαρχος Π.Ν. ε.α. Κωνσταντίνος Μαζαράκης-Αινιάν. Στην εκδήλωση παρευρέθησαν εκπρόσωποι της Ελληνικής κυβέρνησης, της στρατιωτικής ηγεσίας, ενώ τίμησε με την παρουσία του και ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος.

Την εκδήλωση διοργάνωσαν η Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδας και το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, υπό την αιγίδα του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού και την ενεργή συμμετοχή του ιδρύματος Αικατερίνας Λασκαρίδη.

ΣΤΟ “ΑΤΤΙΚΟΝ”

Προβολή ταινίας για τον Κων/νο Μπτσοτάκη

Προβολή της ταινίας “Ορεινές Συμφωνίες”, για τον Κωνσταντίνο Μπτσοτάκη, θα πραγματοποιηθεί στον κινηματογράφο “Αττικόν” την Πέμπτη 31 Οκτωβρίου. Παρόντες θα είναι ο σκηνοθέτης της ταινίας κ. Βαγγέλης Ευθυμίου και η Υπεύθυνη Οργάνωσης Παραγωγής της ταινίας κ. Μυρτώ Βουνάτσου.

ΑΠΟ ΤΗ Β. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΗ

Στον Κουλέ της Απτέρας με αφήγηση Καζαντζάκη

Ανοικτό θα είναι το Οθωμανικό Φρούριο στην Απτέρα αύριο Κυριακή από τις 11 π.μ. έως τις 2 μ.μ. σε συνέχεια των ενεργειών του Δήμου Χανίων και σε συνεργασία με την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων. Την ίδια μέρα η θηοποιός και σκηνοθέτιδα Βαλεντίνα Παπαδημητράκη θα διαβάσει αποσπάσματα από τα ταξιδιωτικά κείμενα του Νίκου Καζαντζάκη στο Οθωμανικό Φρούριο. Στο πολιτικό λαούτο θα συνοδεύσει ο Γιώργος Καμυλάκης.

Οι αναγνώσεις ξεκινούν στις 12:00 και 12:45.

ΣΤΟ ΠΟΛ. ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ

Εκδήλωση για την 28η Οκτωβρίου

Η Πατριαρχική Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης και το Γραφείο Νεότητας της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου συνδιοργανώνουν εορταστική εκδήλωση για την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου, αύριο Κυριακή 27 Οκτωβρίου στις 7:30 το βράδυ στο Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου.

Όπως αναφέρει η σχετική ανακοίνωση «η εκδήλωση περιλαμβάνει ιστορικές μαρτυρίες, γράμματα από το μέτωπο, πεζά και ποιητικά αποσπάσματα από το «ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ» του Οδυσσέα Ελύτη και πλαισιώνεται με ύμνους από τη Σχολή Βυζαντινής Μουσικής της Ιεράς Μητροπόλεως και τη Χορωδία της Σχολής, καθώς και επετειακά τραγούδια από τη Μεικτή Χορωδία του Πολιτιστικού Κέντρου».

Είσοδος Ελεύθερη

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

“Χαμένοι στη μετάφραση”

Εκδήλωση με θέμα: «Χαμένοι στη μετάφραση...», διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων, η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων, η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Νομού Χανίων, η Πανελλήνια Ένωση Επαγγελματιών Μεταφραστών Πτυχιούχων Ιονίου Πανεπιστημίου (ΠΕΕΜΠΠ) και η Ένωση Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Ν. Χανίων τη Δευτέρα 4 Νοεμβρίου και ώρα 6.30 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Στην εκδήλωση θα μιλήσουν οι: Μαρία Αγγελίδου, μεταφράστρια – συγγραφέας, Παναγιώτης Ευαγγελίδης, συγγραφέας, μεταφραστής, σκηνοθέτης, σεναριογράφος, Βαρβάρα Περράκη, φιλόλογος, Ελένη Μπούκλη, επίσημη μεταφράστρια, Γιώργος Καρτάκης, ποιητής, μεταφραστής

ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΗΠΟ

Θεατρικό Παιχνίδι στην Παιδική Βιβλιοθήκη

Συνεχίζοντας τις απογευματινές δημιουργικές δραστηριότητες η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων δημιουργεί δύο τμήματα θεατρικού παιχνιδιού για τους μικρούς της φίλους. Το τμήμα με τα παιδιά Β΄ έτους πραγματοποιείται κάθε Πέμπτη και ώρα 6.00 μ.μ. – 7.00 μ.μ., ενώ το τμήμα αρχαρίων την ίδια μέρα, 7.00 μ.μ. – 8.00 μ.μ.

Για δηλώσεις συμμετοχής: Παιδική-Εφηβική Βιβλιοθήκη, τηλ. 28213 41774. Δευτέρα έως Παρασκευή 9.00 π.μ. έως 2.00 μ.μ. Υπεύθυνη προγράμματος: Ρούλα Τατσοπούλου (Παιδαγωγός θεάτρου).

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΟΡΤΕΣ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ.

Το νέο MINI Clubman έχει 6 πόρτες και χωράει ό,τι χρειάζεσαι. Περισσότερες εμπειρίες, περισσότερα ταξίδια, περισσότερο ποιοτικό χρόνο με την οικογένεια, περισσότερες επαγγελματικές προοπτικές, περισσότερες κατευθύνσεις για να εξερευνήσεις. Κάνε χώρο για περισσότερα με το νέο MINI Clubman. Μάθε περισσότερα και κλείσε τώρα ένα test drive με το νέο MINI Clubman στη Servin Κρήτης ΑΕ.

Servin Κρήτης Α.Ε.

Ικάρου 8 Σταδίου, Ν. Αλικαρνασός

Ηράκλειο

Τηλ.: 2810 330660

www.mini-servinkritis.gr

Α. Καραμανλή 78

Χανιά

Τηλ.: 2821 002095

NEO MINI CLUBMAN.

ΑΠΟ €24.920 Ή €199/ΜΗΝΑ.*

MINI Clubman: Εκπομπές CO₂ (g/km): 105-169 – Κατανάλωση (lt/100km): Εντός πόλης: 4,4-8,9– Εκτός πόλης: 3,7-6,5 – Μικτός κύκλος: 4,0-7,4.

*Η μηνιαία δόση έχει υπολογιστεί για το μοντέλο MINI One Clubman με το πρόγραμμα ALL IN MINI της MINI Financial Services με αξία οχήματος €24.920, προκαταβολή €11.060, ετήσιο ονομαστικό επιτόκιο 4,9%, πλέον εισφοράς 0,6% Ν. 128/75, διάρκεια 48 μήνες, τελευταία μεγάλη δόση €9.220, άτοκη χρηματοδοτούμενη ασφάλεια (Top Cover) €1.970, άτοκη προσαμία δανείου €349, έξοδα φακέλου €280, συνολικό ποσό πίστωσης €16.178, συνολικό ποσό καταβολής €30.086 και ΣΕΠΠΕ 6,25%.

Οι μερακλήδες του βινυλίου

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΛΥΒΙΑΚΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣ

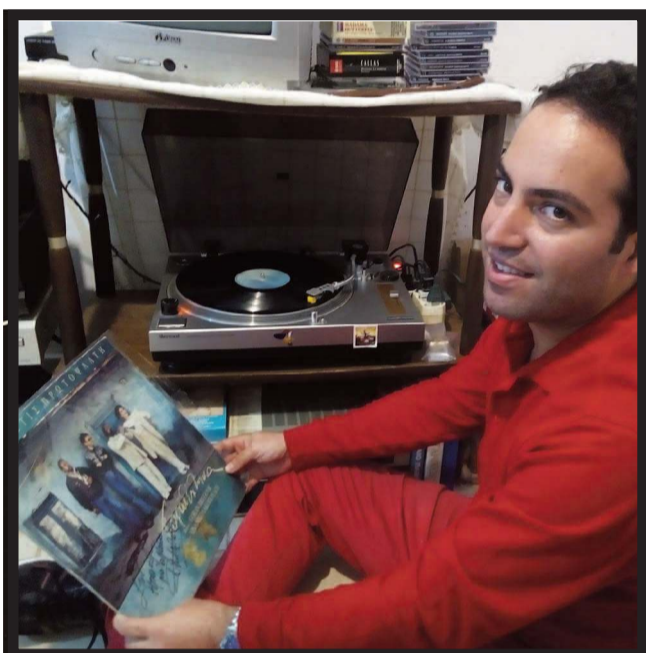
ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Σταθερή αξία στο πέρασμα των χρόνων το βινύλιο, γοητεύει τους φίλους και θαυμαστές του. Το βινύλιο όχι μόνο δεν έχει χαθεί μέσα στη ψηφιακή εποχή, αλλά παραμένει ζωντανό. Μάλιστα, αρκετοί ακροατές της μουσικής που είχαν εντυπωσιαστεί από τον ψηφιακό ήχο, τα τελευταία χρόνια φαίνεται πως επιστρέφουν στο βινύλιο, οι συλλέκτες του οποίου δεν είναι λίγοι.

Όπως λένε οι φίλοι του βινυλίου, ο ήχος από δίσκους βινυλίου είναι ανώτερος από τον ψηφιακό ήχο. Οι ίδιοι επισημαίνουν ότι πολλά εξώφυλλα δίσκων βινυλίου είναι σαν έργα τέχνης ενώ χαρκτηρίζουν τελετουργική τη διαδικασία του να βγάλεις τον δίσκο από το εξώφυλλο, να τον τοποθετήσεις στο πικάπ, να τον σκουπίσεις και να τοποθετήσεις τη βελόνα για να ξεκινήσει να παίζει μουσική.

Οι "διαδρομές" συνάντησαν συλλέκτες και φίλους του βινυλίου στα Χανιά, μερακλήδες του βινυλίου, οι οποίοι μίλησαν για τη μεγάλη τους αυτή αγάπη.

Ηράκλης Δαράκης: Διαχρονική η γοητεία του βινυλίου

Λάτρης του βινυλίου ο 29χρονος Ηρακλής Δαράκης ο οποίος συνδυάζει την αγάπη του για την λογοτεχνία (ως φιλόλογος) με τη μουσική.

Όπως μας λέει η σχέση του με το βινύλιο ξεκινάει, σχεδόν από τεσσάρων χρονών! «Θυμάμαι σαν ανάμνηση να εντυπωσιάζομαι από τα φωτορυθμικά και την εικόνα του πικάπ που είχε στην κατοχή του ο θείος μου, αδελφός της μητέρας μου. Επειτα, στην εφηβεία μου, βλέποντας την επιμονή μου(!), ο θείος μου με δίδαξε πώς να χρησιμοποιώ σωστά το πικάπ και να φροντίζω παράλληλα για τη συντήρηση του δίσκου».

«Αναπολώ σαν χθες την ημέρα που αγόρασα το πρώτο μου βινύλιο, το 2003. Ήταν ο δίσκος "Είμαι" της Άννας Βίση από το δισκοπωλείο "Απόγειο" εδώ, στα Χανιά. Ακόμη, τότε, δεν είχα δικό μου πικάπ κι έτσι πήγαινα στον θείο μου με σκοπό να "ξεκλέψω" λίγο χρόνο για να ακούσω δίσκους! Ενιωθα κάτι μαγικό να με γεμίζει την ώρα που έβλεπα το πικάπ να παίζει και να ακούω το χαρακτηριστικό "χριστο-χριστο του δίσκου!" θυμάται.

Γιατί όμως βινύλιο και όχι ψηφιακή μουσική; «Ερχόμενοι στο σήμερα και στην ψηφιακή εποχή, το βινύλιο έρχεται να σταθεί επάξια και να συνεχίσει την δυναμική πορεία του. Ακούγοντας μουσική από βινύλιο, ακούς μια ολοκληρωμένη μουσική σύνθεση. Επίσης, η ποιότητα της ακουστικής από βινύλιο δεν συγκρίνεται σε καμία περίπτωση με την ποιότητα από Youtube ή αποθηκευμένη σε σκληρό δίσκο μουσική!» μας απαντά.

Πόσο εύκολη υπόθεση είναι η αναζήτηση ενός δίσκου; «Δεν είναι πάντα εύκολη! Αναφέρω χαρακτηριστικά την περίπτωση ενός δίσκου, Soundtrack από την ταινία "The Big Blue", ο οποίος έπρεπε να κάνει τον γύρο της Ελλάδας κι έπειτα να φθάσει στα χέρια μου, εδώ στα Χανιά!

Όσο για το αγαπημένο του βινύλιο; «Αν μου έλεγε κάποιος να ξεχωρίσω το αγαπημένο μου βινύλιο από τη δισκοθήκη μου, τότε αυτό θα ήταν σίγουρα το "Παραδέχτηκα" με την Αλκισπη Πρωτοψάλτη, στο οποίο πάνω έχω και το αυτόγραφο της!»

«Πιστεύω ότι στις μέρες μας υπάρχει ολόένα και περισσότερος κόσμος που επιστρέφει στο βινύλιο. Ο κόσμος αρχίζει και επανεκτιμάει την ποιότητα της ακουστικής του δίσκου σε σύγκριση με αυτή της ψηφιακής μουσικής. Είναι αυτή η διαχρονική γοητεία που ασκεί το βινύλιο στους επίδοξους συλλέκτες!», μας λέει ο Ηρακλής κλείνοντας τη συζήτηση.

Γιώργος Βλαζάκης: Το βινύλιο σου δημιουργεί συναισθήματα

Από το 1978 μαζεύει βινύλια ο Γιώργος Βλαζάκης ο οποίος έχει πάνω από 5.000 άλμπουμ. Όταν ξεκίνησε, στα τέλη της δεκαετίας του '70, αγόραζε εκείνα που ήταν στη μόδα εκείνη την εποχή: new wave, πανκ, κλασικό ροκ. Τώρα, ενδιαφέρεται για οτιδήποτε έχει σχέση με τη μουσική του 20ου αιώνα.

Ο ίδιος μας λέει ότι «τώρα με το Ιντερνετ είναι πολύ πιο εύκολο να βρεις δίσκους σε σχέση με παλαιότερα».

Ο Γιώργος Βλαζάκης δεν θεωρεί ότι υπάρχει αναγέννηση του βινυλίου, αλλά ίσως, όπως αναφέρει, «είναι καλύτερη η κατάσταση σε σχέση με πριν 10 - 20 χρόνια. Δεν νομίζω να επιστρέφει ο κόσμος στο βινύλιο με την έννοια ότι υπάρχει μια νέα γενιά που ενδιαφέρεται για το βινύλιο. Πιστεύω ότι οι παλιοί που ακούγανε βινύλιο έχουν επιστρέψει πάλι στο βινύλιο. Το cd δεν τους δημιουργεί συναισθήματα. Είναι ένα ψυχρό πράγμα. Και επιστρέφουν για καθαρά ρομαντικούς, καλλιτεχνικούς λόγους αλλά και για τον ήχο».

Ο ίδιος σημειώνει ότι «ένα βινύλιο από μόνο του είναι ένα μικρό έργο τέχνης. Σου δημιουργεί συναισθήματα. Μόνο το εξώφυλλο του είναι ένας πίνακας. Οι περισσότεροι που ζωγράφιζαν τα εξώφυλλα παλιών βινυλίων ήταν καλλιτέχνες, ήταν ζωγράφοι, ήταν σχεδιαστές».

Ένα από τα αγαπημένα του βινύλια είναι ο πρώτος δίσκος του Ελβις Πρίσλεϊ από το 1956.

Ο Γιώργος προσθέτει ότι «ο ήχος του βινυλίου είναι πολύ ανώτερος από τον ψηφιακό ήχο. Ο ψηφιακός ήχος ήταν εντυπωσιακός, ο αναλογικός είναι πιο φυσικός, πιο καθαρός».

Ο ίδιος κάνει εδώ και χρόνια εκπομπές στο ραδιόφωνο. Τώρα εργάζεται στην ΕΡΤ Χανίων και κάνει εκπομπές κάθε Τετάρτη και Σάββατο, 12 - 1 μ.μ., παρουσιάζοντας την ιστορία της μουσικής του 20ου αιώνα.

Νεκτάριος Γοναλάκης: Μυσταγωγία ο δίσκος

«Για μένα πάντα το βινύλιο, ο δίσκος έχει τη δική του μυσταγωγία. Δεν είναι απλά κάτι από το οποίο ακούς... μουσική! Το ότι θα τον πάρεις στα χέρια σου, θα δεις το εξώφυλλό του, θα βγάλεις το βινύλιο, θα το καθαρίσεις πριν το βάλεις στο "πικ-απ" για να παίζει είναι μια μικρή ιεροτελεστία» λέει ο Νεκτάριος Γοναλάκης από την Κίσαμο που έχει στην κατοχή του ένα μεγάλο αριθμό βινυλίων πολλά από αυτά συλλεκτικά από το χώρο του heavy metal.

Ακόμα και ο ήχος του βινυλίου ξεχωρίζει. «Πιο στρωτός, πιο μαλακός, ακόμα και στο "τοϊκ-τοϊκ" που ακούγεται από τη βελόνα είναι κάτι το ιδιαίτερο. Το cd αλλά και το mp3 όσο άψογο ήχο και να έχουν, δεν θα μπορέσει ποτέ να πιάσει π.χ. την ανάσα του τραγουδιστή με τον τρόπο που το κάνει το βινύλιο» λέει. Του ζητάμε να επιστρέψει στο παρελθόν και να θυμηθεί ιστορίες του βινυλίου.

«Ο πρώτος δίσκος έφτασε στα χέρια μου ένα μεσημέρι του 1992 όταν σχολώντας από το λύκειο τον αγόρασα

από ένα δισκάδικο που είχε ανοίξει στο κέντρο του Καστελιού στην οδό Ηρώων Πολυτεχνείου. Ήταν ενός συγκροτήματος των Seventh Angel που μετά από κάποια χρόνια τον αντάλλαξα. Για αγορά δίσκου έχω δώσει μέχρι 75 ευρώ για δίσκο, που σήμερα κοστίζει πάνω από 150 ευρώ. Γενικά έψαχνα για χρόνια σπάνια συγκροτήματα, ξεχασμένες μπάντες που δεν έγιναν γνωστά, που δεν "γυάλισαν" τον ήχο τους για να έχουν εμπορική επιτυχία και να πουλήσουν περισσότερο» αναφέρει.

Πριν από χρόνια όταν είχε βρεθεί για διακοπές στο Περού βρήκε ένα από τα διαμάντια της συλλογής του. Ένα δίσκο των Snow White, ενός Αμερικανικού συγκροτήματος από την Αλάσκα. Κάθε φορά που θα βρεθεί σε μεγάλη πόλη ή στο εξωτερικό ο συνομιλητής μας θα βρεθεί «σε κάποιο παζάρι σίγουρα όπου θα αναζητήσω δίσκους εκεί βρίσκεις πολλές χρυσές ευκαιρίες. Χρυσές ευκαιρίες όχι χρηματικά αλλά καλλιτεχνικά, δηλαδή προμετρούσα τη μουσική του αξία, αυτό για μένα έχει σημασία».

Παράλληλα υπήρξαν και δίσκοι που θα ήθελε να τους έχει στην κατοχή του αλλά δεν τα κατάφερε. «Το οικονομικό είναι πάντα ένα μεγάλο θέμα. Ένα LP των Leather Nun κόστιζε 800 ευρώ, ήθελα να τον πάρω αλλά... πώς; Τελικά μετά από κάποια χρόνια πήρα το cd, παρότι φανατικός του βινυλίου ήταν αδύνατο να αγοράσω τον αυθεντικό δίσκο και αρκεστικά στο cd».

Θα φανταζόσουν 15 χρόνια πριν ότι σήμερα στα 2019 θα βλέπαμε ένα come back του βινυλίου την ώρα που το cd τείνει να εξαφανιστεί, τον ρωτάμε. «Οτι θα το συζητούσαμε το βινύλιο, το πιστεύα πάντα, γιατί για τους φίλους τους μουσικής δεν είχε χαθεί ποτέ. Αλλά τόσο δυναμική επιστροφή η αλήθεια είναι ότι δεν το περίμενα» καταλήγει.

Γιώργος Ζώνης: Το βινύλιο είναι “έμπυχο”

Λάτρης του βινυλίου είναι ο Γιώργος Ζώνης ο οποίος εργάζεται επαγγελματικά ως dj.

Ο Γιώργος είναι νέος, 40 χρόνων και αγοράζει δίσκους από τα 18-19 του.

«Με τους δίσκους κόλλησα επειδή έκανα παρέα με ντι-τζει μεγαλύτερους μου, που έπαιζαν με δίσκους. Το αγάπησα κυρίως για τον ήχο του, καθώς παίζοντας σε μαγαζιά, πάντα ο ήχος του έκανε τη διαφορά μεταξύ του σι-ντι. Αλλά και για τη διαχρονικότητα του καθώς είναι υπέροχο το να έχεις σε βινύλιο αγαπημένα τραγούδια για πάντα».

Ο ίδιος μας λέει ακόμα: «Το να παίζεις βινύλια είναι μια τελετουργία, μια ιεροτελεστία, είναι τρέλα, είναι μανία, είναι μαγεία. Ο αναλογικός του ήχος είναι μοναδικός, ζεστός και οικείος και κάνει πάντα τη διαφορά σε ό,τι ηχοσύστημα και να το ακούσεις».

Ακόμα για τους επαγγελματίες που παίζουν στα μαγαζιά είναι επίσης και ρυθμός! Όπως επίσης παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια, αφού και γρατζουνιά να έχει, θα παίξει και δε θα σταματήσει!».

Ο ίδιος παρατηρεί ότι «τα τελευταία χρόνια στην πόλη δεν βλέπεις πικάπ στα μαγαζιά (ούτε μίκτη καμιά φορά) και «είναι κάτι που πρέπει να αλλάξει σύντομα ελπίζω, γιατί “μουσική” ίσον βινύλιο!»

Ο Γιώργος αναφέρει ακόμα ότι «τα τελευταία 2 χρόνια οι πωλήσεις δίσκων έχουν ξεπεράσει σε κέρδη τις ψηφιακές εκδόσεις μουσικής».

Παύλος Μπουζάκης: Ολόκληρη τελετουργία

Λάτρης του παλιού λιμανιού και “εραστής” της φωτογραφίας είναι ο Παύλος Μπουζάκης ο οποίος είναι γνωστός για τις φωτογραφίες που μοιράζεται σε καθημερινή σχεδόν βάση. Όμως, ο Παύλος Μπουζάκης είναι και λάτρης του βινυλίου.

Ο ίδιος μας λέει:

«Ο δίσκος βινυλίου εξακολουθεί να ασκεί γοητεία, βρίσκω τον ήχο του πιο “ζεστό”, τον ανοίγεις και γεμίζουν τα χέρια και τα μάτια σου. Η ακρόαση ενός δίσκου αποτελεί ολόκληρη τελετουργία στην οποία συμμετέχουν σχεδόν όλες σου οι αισθήσεις... Παίζει βέβαια ρόλο και η όλη διαδικασία του να τον βγάλεις από το εξώφυλλο (αφού πρώτα το καζέψεις λίγο), να ακουμπήσεις πάνω του τη βελόνα και να τον αφήσεις να σε ταξιδέψει. Ο καθένας κουβαλάει μία δική του ξεχωριστή ιστορία και αποτελούν στιγμές της ζωής μου που πέρασαν αλλά ξαναζωντανεύουν κάθε φορά που κυλάει στα αυτιά τους η βελόνα του πικάπ».

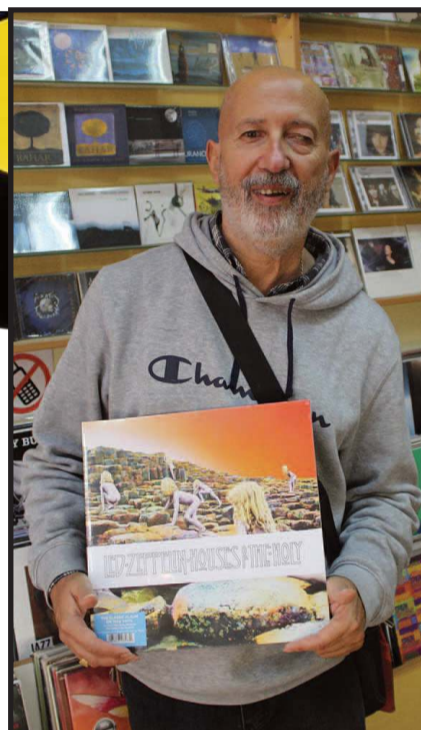
Γιώργος Γαναδάκης: «Μουσική απόλαυση»

«Το βινύλιο είναι μουσική απόλαυση» μας λέει ο Γιώργος Γαναδάκης, τον οποίο συναντήσαμε να φάχνει βινύλια στο “Απόγειο”.

Ο ίδιος, όπως μας είπε, έχει περίπου 8.000 βινύλια.

«Το βινύλιο έχει καλύτερο ήχο. Ο αναλογικός ήχος είναι καλύτερος από τον ψηφιακό. Πιο πολύ αγοράζω τζαζ μουσική. Μπορεί να αγοράσω και κλασικό ροκ. Στο βινύλιο είναι πιο προσεγγιμένα τα εξώφυλλα», σημειώνει.

Ακόμα ο κ. Γαναδάκης μας λέει ότι ξεκίνησε να αγοράζει «βινύλια από την Α' Γυμνασίου, τότε από το δισκάδικο του Σταθόπουλου, έκανα ένα διάλειμμα τέσσερα χρόνια και τώρα αγοράζω πάλι».

Αρτέμης Πρωιμάκης: Το βινύλιο έχει ψυχή

Αρκετοί αναζητούν μεταχειρισμένα βινύλια για να εμπλουτίσουν τη συλλογή τους.

Όπως διαπιστώνει ο Αρτέμης Πρωιμάκης από το “Μοναστηράκι” της οδού Κισσάμου, «περισσότερο οι μεγάλες ηλικίες, από 45 και πάνω, επιστρέφουν στο βινύλιο».

Ο ίδιος μας λέει: «Τελευταία έχουν αρχίσει να φάχνουν το βινύλιο πολλοί γιατί έχουν διαπιστώσει ότι η ποιότητα ήχου του βινυλίου είναι πολύ καλύτερη από οποιοδήποτε cd ή από οποιοδήποτε mp3, από τις ηλεκτρονικές αναπαραγωγές. Το βινύλιο είναι κάτι διαφορετικό. Έχει ψυχή. Πρέπει να το πιάσεις με ευλάβεια. Πρέπει να το ακουμπήσεις στο πικ απ. Να το σκουπίσεις κάποιες φορές. Θέλει μια ιεροτελεστία. Αυτή η ιεροτελεστία είναι που σε κάνει να το αγαπάς. Και όταν βέβαια ακουμπήσεις τη βελόνα πάνω και ακούσεις τη διαφορά του ήχου από το ψηφιακό ήχο, τότε το λατρεύεις ακόμη περισσότερο».

Οι νέες ηλικίες που φάχνουν βινύλιο είναι ελάχιστοι. Είναι λίγα τα παιδιά που ξεκινάνε να κάνουν συλλογή βινυλίου. Περισσότερο είναι οι μεγάλες ηλικίες, από 45 και πάνω, επιστρέφουν στο βινύλιο. Είχαν πάει και αυτοί στο cd νομίζοντας ότι θα ακούσουν τον καλύτερο ήχο. Τα cd θα έλεγα ότι έχουν... πεθάνει. Το βινύλιο έχει μια άνοδο. Και απ, ό,τι ξέρω, τώρα τελευταία κάποιες εταιρείες αρχίζουν να ξανακόβουν βινύλιο».

Μιχάλης Φουράκης: Το βινύλιο είναι έρωτας

Ο Μιχάλης Φουράκης λέει ότι για τον ίδιο το βινύλιο είναι “έρωτας”. Το βινύλιο, σημειώνει, έχει ξεχωριστό ήχο. «Ο αναλογικός ήχος είναι πολύ καλύτερος από τον ψηφιακό».

«Είναι το άγγιγμα του δίσκου όταν βάζεις μουσική. Ακόμα και τώρα αγοράζω βινύλια. Εχω γύρω στα 1.300. Εδώ έχω μόνο πικ απ. Αν δεν παίζει μουσική, από web site. Όταν ήμουν επαγγελματίας και μου είπαν να παίζω με cd, δεν έπαιξα ποτέ με cd, δεν τα συμπάθησα ποτέ μου και συνέχισα με βινύλια».

Όλοι ενθουσιάζονται, όλοι ρωτάνε, οι παλιοί πλέον ξαναγοράζουν και φάχνουν».

Μανώλης Τζιλιβάκης: «Σαν κάτι που θα μείνει για πάντα»

Αρχές του '80 ξεκίνησε η σχέση του Μανώλη Τζιλιβάκη με το βινύλιο όταν, όπως θυμάται, είχε αγοράσει από τα καλάθια του δισκοπωλείου Σταθόπουλου με 300 δραχμές το:

“Μ’ αγαπούσες θυμάμαι” του 1978. Ηθελε, μας λέει, να βρει «τα τραγούδια που μάγευαν τα αυτιά μου στις ασπρόμαυρες τηλεοράσεις με την κινηματογραφική ελληνική ταινία της Κυριακής το μεσημέρι και τα ακούσματα από το ραδιόφωνο και τις θρυλικές εκπομπές διαφημίσεων δίσκων του Λεφεντάρου. Από ‘κει και πέρα αρχίζει μια σταθερή “σχέση” με τις 33 και τις 45 στροφές του ελληνικού βινυλίου που συνεχίζεται μέχρι σήμερα... Τότε από τα δισκάδικα στην Κρήτη και στο Μοναστηράκι, τώρα από τις διαδικτυακές πωλήσεις».

Ο ίδιος μας λέει ότι δεν είναι μόνο η ιεροτελεστία τού να φάχνεις δεκάδες δίσκους σε κούτες «για να βρεις αυτό που δεν έχεις, ούτε να το πιάνεις στα χέρια σου σαν το μωρο και να ακουμπάς στο αυλάκι τη βελόνα του MK2. Η φυσική λέει ότι “βλέπεις κάτι πριν το ακούσεις” κι εκεί μπαίνει το artwork, το εξώφυλλο με ή χωρίς εσώφυλλο που παίζει κι αυτό το ρόλο του... Παραλληλίζω πάντα το εξώφυλλο του βινυλίου με αυτό του βιβλίου... Έχει μια

“μυρωδιά”, μια αίσθηση ότι κρατάς κάτι που μοιάζει με έργο τέχνης που δεν νομίζω να την ένιωσε κανείς κρατώντας ένα ψηφιακό έργο, όσο επιμελημένο κι αν είναι».

Ακόμα ο Μανώλης αναφέρει ότι «το ψηφιακό ποτέ δεν ξεπέρασε την ταμπέλα του “εφήμερου” ενώ το βινύλιο το κρατάς σαν να είναι κάτι που θα σου μείνει για... πάντα!!! Φυσικά και το προτιμώ ακόμα και σήμερα εν έτει 2019! Ισα-ίσα που τώρα υπάρχουν “δισκάδικα” ιντερνετικά που αν έχεις υπομονή όλα βρίσκονται στη σωστή τιμή...».

Ο ίδιος συμπληρώνει ότι καμιά φορά οι εραστές του βινυλίου, «αισθανόμαστε σαν οι “τελευταίοι” των Μοϊκανών», σαν «είδος προς εξαφάνιση. Να μας φέρεστε με καλοσύνη!», καταλήγει.

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣ

Οι πρωτοπόροι της μεγάλης οθόνης, των πρώτων αιθουσών ανοικτών και κλειστών, οι διαφημίσεις, οι αφίσες, οι ταινίες και οι ηθοποιοί... όλα όσα αφορούν την 7η τέχνη και τη σύνδεση της με τα Χανιά από την εποχή της Κρητικής πολιτείας, του μεσοπολέμου, του Β' Παγκοσμίου πολέμου, των δεκαετιών του '50 και του '60, την περίοδο της μεταπολίτευσης, το σήμερα...

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ:

«Η Κρήτη ήταν πρωτοπόρος στον κινηματογραφικό χώρο»

Ο συγγραφέας Λευτέρης Λαμπράκης ανάμεσα στους Γιάννη Μαζοκοπάκη (αριστερά) και Δημήτρη Κασιμάτη.

Όλα τα παραπάνω αποτυπώνονται στη μοναδική έρευνα του Λευτέρη Λαμπράκη και του βιβλίου του "Από τα Χανιά στη Χολλυγούνδη" που κυκλοφορεί αυτές τις ημέρες στα πλαίσια του Chania Film Festival. Μια πληθωρική δουλειά, με ένα πλούτο πληροφοριών και πραγματικά ξεχωριστές μαρτυρίες από τους εν ζωή πρωταγωνιστές των μικρών καμπίων και των μεγάλων κινηματογραφικών αιθουσών των Χανίων. Για όλα αυτά **αλλά και για το μεγάλο όνειρο του δημιουργία Μουσείου Κινηματογράφου στα Χανιά** συνομιλούμε με τον συγγραφέα...

Γιατί ένα βιβλίο για το κινηματογράφο στα Χανιά; Τι είχε να προσφέρει στην 7η τέχνη μια μικρή επαρχιακή πόλη;

Ο κινηματογράφος -ως ηθοποιός που είμαι πρώτα από όλα- έχει ένα καθοριστικό ρόλο στη ζωή μου. Δεν είναι υπερβολή να πω ότι...γεννήθηκα σε κινηματογραφική αίθουσα. Οι δικοί μου είχαν γνωστούς που είχαν κινηματογράφους και με άφηναν εκεί σε μια μορφή...baby sitting για να πάνε μια βόλτα. Από την άλλη είμαι από τα Χανιά και με ενδιαφέρει η πόλη. Από την έρευνα μου και τη διασταύρωση στοιχείων άλλων ερευνητών που έχουν γράψει αντίστοιχα βιβλία για την Αθήνα και τις άλλες πόλεις διαπίστωσα ότι η Κρήτη είχε μια πρωτοπορία στην 7η τέχνη στον ελλαδικό χώρο. Ο Χαράλαμπος Σπανδάγος ήταν ο πρώτος που έφτιαξε κλειστό κινηματογράφο στο Ρέθυμνο το "Ιδαίον Άντρον" το 1900, και στην πρωτεύουσα της Κρητικής πολιτείας τα Χανιά η πρώτη προβολή έγινε το 1899 στον Δημ. Κήπο (ενώ στο Ηράκλειο το 1909). Ο Χ. Σπανδάγος έρχεται το 1911 στα Χανιά και ξεκινάει τις προβολές στην αίθουσα του "Χρυσόστομου", στην πρώτη κλειστή αίθουσα της πόλης.

Προφανώς ο κινηματογράφος ήταν βωβός αλλά έχουμε στοιχεία για τις ταινίες που παίζονταν την εποχή εκείνη; Από την έρευνα σας προέκυψαν ενδιαφέροντα στοιχεία...

Οι μπομπίνες έρχονταν από το εξωτερικό μέσω Θεσσαλονίκης και Σμύρνης και είχαν να κάνουν με ταινίες που εκείνα τα χρόνια παίζονταν και στις κινηματογραφικές αίθουσες της Ευρώπης και έρχονταν με κάποια καθυστέρηση στην πόλη μας. Επίσης πρέπει να πούμε ότι ακόμα και στις αρχές του προηγούμενου αιώνα γίνονταν ταινίες και στα Χανιά. Αυτοσχέδιες ταινίες, των 5-10 λεπτών τις οποίες πρόβαλλαν εν μέσω άλλων θεαμάτων όπως ζογκλέρ, ορχήστρας με ζωντανή μουσική κ.α. Δυστυχώς από αυτές τις Χανιώτικες αυτοσχέδιες ταινίες δεν έχει σωθεί κάτι, βρήκα όμως ότι υπάρχουν λεπτομερείς καταγραφές τους ότι π.χ. παίζεται αυτή η ταινία που δείχνει τους τάδε και τους τάδε δρόμους των Χανίων ή τα ιαματικά λουτρά της παλιάς πόλης.

Το πεδίο της έρευνας σας ποιο ήταν, που αναζητήσατε στοιχεία;

Σχεδόν παντού, πέρα από το προσωπικό μου αρχείο, έρευνησα τον τοπικό τύπο στο Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, την Δημοτική Βιβλιοθήκη, την Εθνική Βιβλιοθήκη και επειδή η μια έρευνα βοηθάει την άλλη μελέτησα τη δουλειά του Γιώργου Φθενάκη το "Σινέ Σαντάν" που μου έδωσε κατευθύνσεις για το που θα κινηθώ. Επίσης ξεχωριστή ήταν η συζήτηση με τους ανθρώπους που φιλοξενώ στο β' μέρος του βιβλίου και που άφησαν το αποτύπωμα τους στα κινηματογραφικά δρώμενα. Τους Νίκο Καβρό, Δημήτρη Κασιμάτη, Γιάννη Μαζοκοπάκη, Αντιγόνη Βενιανάκη, Πέτρο Καβρό, Μανώλη Λεντάρη, Νίκο Χατζηκανέλλο, Κώστα Μαυρα-

«Πέρα από μια κινηματογραφική άνθηση τα Χανιά θα μπορούσαν να "σπκώσουν" και ένα μουσείο κινηματογράφου»

κάκη, Ειρήνη Καλφάκη, Ευάγγελο Σπανδάγο, Καίτη Αρετάκη (εγγονή του Χαρ. Σπανδάγου), Κατερίνα Ατσαλάκη και φυσικά τον διευθυντή Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων Ματθαίο Φραντζεσκάκη.

Υπήρξε κάτι που σας εξέπληξε από τα στοιχεία που ερευνήσατε;

Με εξέπληξε ο τρομερός ανταγωνισμός ανάμεσα στις κινηματογραφικές αίθουσες ακόμα και το 1911-1912. Όταν άνοιξε τον κινηματογράφο του ο Σπανδάγος εμφανίστηκε άλλος κινηματογράφος στη Σπλάντζια με διαφήμιση "εδώ είναι ο γνήσιος Χανιώτικος κινηματογράφος, όχι ο άλλος". Επίσης μου έκανε εντύπωση ότι ακόμα και η Χαλέπα είχε δικό της κινηματογράφο, απέναντι από το παλάτι του πρίγκιπα.

Ο τίτλος του βιβλίου "Από τα Χανιά στη Χολλυγούνδη" βασίζεται σε ένα σχετικό άρθρο στην εφημερίδα "Κήρυξ" το 1929 που παρομοίαζε τα Χανιά με το Χόλυγουντ. Πολύ υπερβολικό δεν νομίζετε;

Όταν το διάβασα εντυπωσιάστηκα, ήταν υπερβολικό αλλά ήταν δόκιμο. Υπήρχε ο "Χρυσόστομος" με τις σκάλες του, τα "Ολύμπια", το "Ιδαίον Άντρον" που ήταν πολυτελείς αίθουσες, ενώ ο γιος Σπανδάγος είχε ξεκινήσει να κάνει ταινίες και έκανε και οντισιόν για να βρει ηθοποιούς. Είχαν σχεδιάσει να κάνουν και στούντιο κινηματογράφου και σκηνικά κ.α. Τεκμηριώνεται κατά κάποιο τρόπο δηλαδή αυτή η υπερβολή.

Τα ήθη της εποχής στα Χανιά... σήκωναν ένα φιλί ακόμα και σε ταινία του Τσάρλι

Τσάπλιν ή "σκανδαλίζονταν" το κοινό; Υπήρχε πολύ λογοκρισία;

Εννοείται φυσικά, όλα αυτά που αναφέρατε, αλλά το έχω και σε μαρτυρία της Αντιγόνης Βενιανάκη που πήγαινε στις αρχές του '50 στο "Χρυσόστομο" και όταν πλησίαζε το ζευγάρι να φιληθεί απομάκρυναν τα καρβουνάκια της κινηματογραφικής μηχανής και έτσι "χάνονταν" το φιλί των ηθοποιών από τα μάτια των θεατών. Αυτή ήταν η "εσωτερική" λογοκρισία, γιατί υπήρχε και η άλλη λογοκρισία από το κράτος και τους φορείς του. Είχαμε και παρεμβάσεις του δεσπότη σε κάποιους κινηματογραφιστές για προβολές ταινιών που είχαν διαβάσει στον τύπο ότι πιθανόν να είχαν εικόνες που θεωρούνταν ότι δεν συμβάδιζαν με τα ήθη της εποχής.

Υπήρξε "χρυσή" εποχή για τον κινηματογράφο στα Χανιά, σε αριθμό αιθουσών, σε εισιτήρια και αποδοχή;

Μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο έχουμε 4 κλειστές αίθουσες όχι πειρατικές αλλά κανονικές. Γιατί πειρατικές υπήρχε ένα καφενείο στη Σπλάντζια, ένα άλλο στη Χαλέπα υπήρχαν τα μηχανήματα και γίνονταν προβολές. π.χ. Ο Σπανδάγος πούλησε το παλιό του μηχανήματα το αγόρασε κάποιος άλλος και το έβαλε σε ένα καφενείο και έκανε εκεί προβολές. Μετά το '20 έχουμε τα "Ολύμπια", "Πάνθεον", το "Χρυσόστομο", το "Ιδαίον Άντρον" (βρήκαν την πρόσκληση των εγκαίνιων του 1926) στο χώρο του σημερινού αρχαιολογικού μουσείου που ήταν ένας πολυώροφος της εποχής με πολλά θεάματα. Μετά τον πόλεμο τώρα ο κινηματογράφος αξιοποιήθηκε για να τονωθεί ο

ψυχισμός των Ελλήνων που είχε καταρρακωθεί από την κατοχή και τον πόλεμο. Για αυτό και ο τότε νομάρχης είχε πιάσει τον Κωνσταντίνο Βενιανάκη και του είχε ζητήσει με μια κινηματογραφική μηχανή που είχαν αφήσει οι Γερμανοί να κάνει προβολές και αυτός ξεκίνησε στο χώρο του "Χρυσόστομο" όπου αντί για καθίσματα είχαν κασόνια που πριν είχαν όπλα και πυρομαχικά. Η απόλυτα χρυσή εποχή του κινηματογράφου ήταν οι δεκαετίες του '50 και του '60, με 6 χειμερινούς και 7 καλοκαιρινούς κινηματογράφους μέσα στην πόλη γιατί οι εκτός είναι μια άλλη ιστορία.

Διαβάσαμε τις μαρτυρίες των ανθρώπων του κινηματογράφου που συνέλεξε και μας κάνει εντύπωση πως υπήρχαν ακόμα άνθρωποι τις δεκαετίες του '50 και του '60 που ζούσαν τις ταινίες σαν να ήταν αληθινές... που φώναζαν π.χ. στον στρατιώτη των συμμάχων "σκύψε, σκύψε" για να μην τον πετύχει ο Γερμανός...

Ταυτίζονταν πραγματικά με τους ήρωες και συνομιλούσαν μαζί τους! Για πολύ κόσμο ήταν πρωτόγνωρο να βλέπει κινηματογράφο. Λέει ο Γ. Μαζοκοπάκης ότι μετά την κατοχή ο κόσμος ήταν αμόρφωτος και πολλοί έμαθαν να διαβάζουν και να μιλάνε καλύτερα μέσα από τον κινηματογράφο. Είχε μετά τον πόλεμο και εκπαιδευτικό ρόλο ο κινηματογράφος όχι μόνο ψυχαγωγικό. Επειδή αγαπώ τον κινηματογράφο πραγματικά πιστεύω ότι όλοι αυτοί οι παλιοί κινηματογραφιστές που έζησαν αυτές τις εποχές είναι ήρωες. Εζησαν εποχές που εγώ είχα μόνο φανταστεί. Και για να κάνουν προβολές εκείνες τις εποχές αντιμετώπιζαν φοβερές δυσκολίες. Ήταν επικίνδυνο επάγγελμα του κινηματογραφιστή, γιατί τα πάντα μέσα στην καμπίνα ήταν εύφλεκτα. Για αυτό και προβλέπονταν 6 χρόνια εργασίας ως βοηθός μέχρις ότου γίνεις κανονικός χειριστής. Έκαναν σεμινάρια ολόκληρα για το πως θα αντιδράσεις σε περίπτωση φωτιάς.

Και το σήμερα του κινηματογράφου στα Χανιά;

Μετά την έλευση της τηλεόρασης, της βιντεοκασέτας, μια δύσκολη εποχή για τις αίθουσες που συχνά το έριχναν στο πορνό και στο καράτε για να επιβιώσουν, ήλθε η σύνδεση ποιότητας και εμπορικότητας και φτάσαμε την εποχή των κινηματογραφικών λεσχών και του...Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων. Η απόπειρα που έκανε ο Μαθιός Φραντζεσκάκης πριν από 7 χρόνια συσπείρωσε πάρα πολύ κόσμο ανάμεσα τους και εμένα.

Πέρα από μια κινηματογραφική άνθηση τα Χανιά θα μπορούσαν να "σπκώσουν" και ένα μουσείο κινηματογράφου. Όπως έχει η Θεσσαλονίκη, θα μπορούσε να υπάρχει κάτι ανάλογο στα Χανιά. Θα μπορούσε να γίνει και να βοηθήσουμε όλοι όσοι έχουμε υλικό για αυτό. Και στο ερώτημα γιατί ένα ακόμα μουσείο κινηματογράφου θα έλεγα ότι π.χ. Στην Αθήνα δεν υπάρχει. Στα Χανιά λόγω της προϊστορίας της Κρητικής πολιτείας, λόγω της πρώτης προβολής κινηματογράφου σε εξωτερικό χώρο στον Δημοτικό Κήπο θα ταίριαζε ένα τέτοιο μουσείο.

παιδοτόπος

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

Ε2 τάξη 8ου Δημ. Σχ. Χανίων Το 1940 των παιδιών...

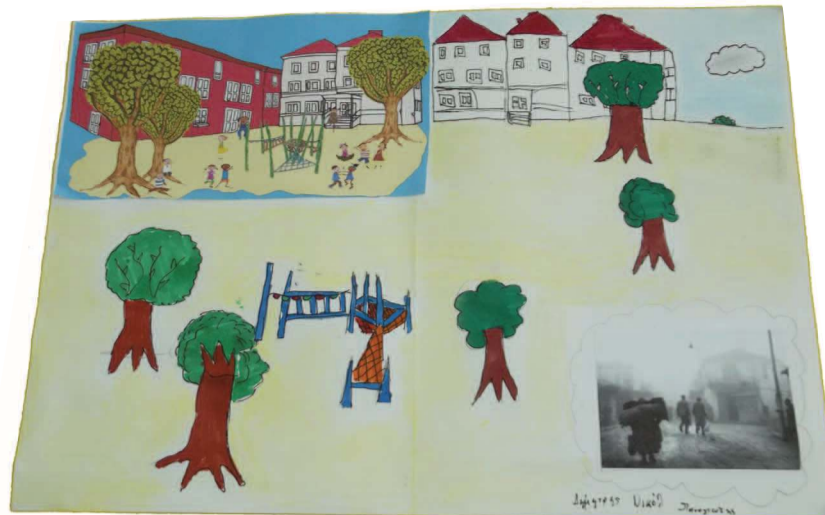
Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο και με το καλό να γιορτάσουμε την εθνική μας εορτή της 28ης Οκτωβρίου!

“Ο πόλεμος του 1940 μέσα από τα παιδιά με τα παιδιά”, ο τίτλος της ομαδικής εργασίας της τάξης του, της Ε2 τάξης του 8ου Δημ. Σχ. Χανίων, που μου έστειλε ο γνωστός στους αναγνώστες του Παιδοτόπου δάσκαλος Βαγγέλης Παγωνίδης. Συν πέντε ακόμα μικρότερες (“Αν...”, “Μακάρι”, “Για λίγο φαγητό”, “Φρίκη” και “Επιτέλους ελεύθεροι”, οι τίτλοι τους) και πέντε σχετικές εικαστικές

δημιουργίες. Ετοιμο, λοιπόν, το καθιερωμένο αφιέρωμα για την 28η Οκτωβρίου, μ’ ένα απλό τηλεφώνημα!

Ένα ξεχωριστό αφιέρωμα από μια ξεχωριστή τάξη, όπως θα διαπιστώσετε. Από καρδιάς οι ευχαριστίες μου και στον Δάσκαλο και στους μαθητές! Χρόνια πολλά για την εθνική μας επέτειο!

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος**

Μακάρι...

Μακάρι να ήμουν ασφαλής και να είχα ένα σπίτι, τροφή και ένα κρεβάτι να μπορούσα να κοιμάμαι κι όχι πάνω σε γαϊδούρι. Μακάρι να είχα ένα θρανίο δικό μου για να μπορώ να κάνω τα μαθήματά μου. Μακάρι να είχα ένα σχολείο κανονικό και να μη φοβάμαι να βγω από το σπίτι. Μήπως ζητάω πολλά;

Ελίνα Χονδράκη

Ο πόλεμος του 1940 μέσα από τα παιδιά με τα παιδιά!

Πόλεμος και παιδιά! Δυο λέξεις αντίθετες μα πάντοτε επίκαιρες! Ίσως γιατί τα παιδιά είναι τα πρώτα και τα μεγαλύτερα θύματα του πολέμου! Ίσως πάλι γιατί συμβολίζουν το μέλλον και αποτελούν δροσοσταλιές ελπίδας και αισιοδοξίας! Για όλους αυτούς τους λόγους αποφασίσαμε φέτος, εμείς οι μαθητές και μαθήτριες του Ε΄2 του 8ου Δημοτικού Σχολείου Χανίων να δούμε τον πόλεμο του '40 μέσα από τα μάτια των παιδιών της εποχής εκείνης. Αφορμή στάθηκε η περσινή συνάντηση - συνέντευξη με τον κ. Αποστολάκη, δάσκαλο, λογοτέχνη, λαογράφο που μας επισκέφτηκε στο σχολείο και που ανακάλεσε μνήμες, όντας μαθητής Δημοτικού, σαν κι εμάς, από τα χρόνια του πολέμου και της Γερμανικής κατοχής στα Χανιά.

Είδαμε φωτογραφίες με πρωταγωνιστές παιδιά από την έναρξη του πολέμου, συζητήσαμε τις συνθήκες που βίωναν τα παιδιά, ήρθαμε στη θέση τους και προσπαθήσαμε να νιώσουμε την αγωνία τους για επιβίωση! Φανταστήκαμε και αποτυπώσαμε σε χαρτί πως είναι ένα σχολείο σε περίοδο ειρήνης και πως είναι το ίδιο σχολείο σε περίοδο πολέμου! Ο πόλεμος δεν είναι παιχνίδι! Δεν είναι Fortnite! Καθόλου αστειό, καμία χαρά, κανένα πανηγύρι. Είναι αγωνία, θρήνος, απόγνωση, προσφυγιά, καταστροφή! Και αυτό που βιώσαμε όλοι μας μέσα από την ενδιαφέρουσα αυτή προσέγγιση είναι ότι και σήμερα ακόμα υπάρχουν παιδιά, δίπλα μας, στο διπλανό θρανίο, που αναγκάστηκαν λόγω πολέμου που κι αυτά όπως και τα παιδιά των φωτογραφιών δεν κατάλαβαν το λόγο που ξεκίνησε ξαφνικά και γιατί έγινε αυτός ο πόλεμος - ο κάθε πόλεμος, αναγκάστηκαν να περπατήσουν νύχτα, να μπλεχτούν σε επικίνδυνες καταστάσεις, να περάσουν στενά -θανατηφόρα περάσματα και φουρτούνιασμένες θάλασσες, να ριχτούν σε απόκρημνα βράχια μιας άγνωστης -μα ευτυχώς φιλόξενης χώρας- προκειμένου να επιβιώσουν. Γι' αυτά τα παιδιά οι φωτογραφίες του Κώστα Μπαλάφα (1920-2011), του Δημήτρη Χαρισιάδη (1911-1993) και της Βούλας Παπαϊωάννου(1898-1990), με θέμα τα παιδιά της κατοχής του 1940, αν και θολές, έμοιαζαν πρόσφατες και τόσο αληθινές. Εξάλλου έχουν ζήσει τόσο κοντά παρόμοιες καταστάσεις που ο τόπος, ο χρόνος και η αιτία έχουν δεν έχουν καμιά σημασία. Ο πόλεμος είναι πόλεμος! Οπου, όποτε κι οπότε γίνεται! Οι συνέπειες οι ίδιες! Νικητές-πττημένοι οι ίδιοι! Και η βιωματική αυτή προσέγγισή μας έκανε όλους μας να καταλάβουμε ότι είναι χρέος μας να διαφυλάξουμε αυτό το υπέροχο αγαθό που έχουμε, την ευλογία Θεού, τη χάρη του να είμαστε Ανθρωποι και να ανηνόουμε ελεύθερα σε μια φτωχή, τίμια και ηρωική χώρα!

**Οι μαθητές κι ο δάσκαλος της Ε΄2 τάξης
του 8ου Δημ. Σχολ. Χανίων**

Αν...
Αν δεν είχε γίνει πόλεμος θα είχαμε τρόφιμα να φάμε... Αν δεν είχε γίνει πόλεμος δεν θα περιμέναμε στη σειρά των συσσιτίων, περιμένοντας να έρθει μια κυρία του Ερυθρού Σταυρού ή μια Καλόγρια για να μας βοηθήσει όσο μπορεί... Αν δεν είχε γίνει πόλεμος θα ήμασταν με τις οικογένειές μας, θα τρώγαμε μαζί και θα ζούσαμε ευτυχισμένοι... Αν...
**Δημήτρης Γιαννουλάκης,
Παναγιώτης Αλεξίου**

Για λίγο φαγητό
Η Ελλάδα είναι σε κατοχή των Γερμανών. Κάθε μέρα αιχμαλωτίζουν πολλούς Έλληνες και... μετανάστες! Μας κλέβουν τα τρόφιμα και μας αναγκάζουν να καλλιεργούμε τα χωράφια μας για να μην πεινάμε! Μας απειλούν ότι αν δεν τους δώσουμε τα πολύτιμα αντικείμενα θα μας σκοτώσουν! Εγώ και οι φίλοι μου περιμένουμε με τα άδεια πιάτα μας έξω από τα εστιατόρια των κατα-

κτιπών (Γερμανών και Ιταλών) για να φάμε αποφάγια! «Πεινάω, πεινάω» έχει πάψει πια να προφέρεται, έχει γίνει συνήθεια! Η κοιλιά μας έχει φουσκώσει από την πείνα! Το ξέρω ότι θα πεθάνουμε σύντομα όπως και ορισμένοι φίλοι μας και συμμαθητές μας. Το πεινάμε, κρυώνουμε, φοβόμαστε έχουν γίνει καθημερινή ρουτίνα! Θα προλάβουμε να ζήσουμε ελεύθεροι ή θα παραμείνει μια κρυφή ελπίδα κι ένα όνειρο απατηλό;
Μάνος Αβερκάκης, Ειρήνη Κατσιφάρκη, Νικόλ Μακρινάκη, Αλμπιόν Ζίφλε

Επιτέλους ελεύθεροι!

Οι Έλληνες αμέσως μετά την απελευθέρωσή τους από τους Γερμανούς ένιωσαν ανακούφιση. Επιτέλους είμαστε ελεύθεροι. Μακάρι να μη ξαναζήσουμε αυτά τα δεινά και να είμαστε πάντοτε ελεύθεροι και με ειρήνη! Μας βλέπετε εδώ να έχουμε κατέβει στους δρόμους για να πανηγυρίσουμε. Είμαι κι εγώ εδώ μαζί με τη μητέρα μου και την αδερφή μου! Δε θα ξεχάσω ποτέ τη χαρά που κάναμε...

Κωνσταντίνα Ριτζάκη, Εβίτα Νικάκη, Χρύσα Βλαζάκη, Σήλια Νικάκη, Μαρμαριτσάκη Νεφέλη, Κοκολάκη Βικτωρία, Ελληνιτάκη Αικατερίνη, Ανδρεαδάκη Ιωάννα, Βλαζάκη Χρυσούλα

Φρίκη

Άλλη μια δύσκολη χειμωνιάτικη μέρα! Ευτυχώς είμαστε ακόμα ζωντανοί! Ως τότε δεν ξέρω! Αχ! Πότε θα τελειώσει ο πόλεμος; Να ζούμε ελεύθεροι και με αξιοπρέπεια και να μην πεθάνουμε της πείνας και του κρύου;

Σήλια Μαριολάκη, Ιωάννα Ανδρεαδάκη, Λαγουδάκης Πολύβιος, Λουράκης Μιχάλης, Παπαδάκης Στράτος, Χαροντάκης Μανώλης, Σταυρουλάκης Κωνσταντίνος

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Scandix australis* L. (Σκάνδιξ η νότιος) και το συναντούμε με τις ονομασίες **μυρώνι, τσιλιμονιδιά, αρχάτζικος (Κρήτη), σκανδίκια, σκαντσίκια, κάντζικο, σκαντζίκι, μυριαλίδα (Μάνη), κτενόχορτο της Αφροδίτης, καυκαλίθρα.**

Μυρώνι

Ανήκει στην οικογένεια των Σκιαδοφόρων. Είναι φυτό ποώδες, μονοετές. Η ρίζα του είναι πασσαλώδης και όχι βαθιά. Έχει πολύ μικρά οδοντωτά φύλλα τα οποία βγαίνουν αντίθετα το ένα από το άλλο και αποτελούνται από 3-9 φυλλάκια πτεροειδή. Δηλαδή διαιρούνται σε βαθείς λοβούς, που φτάνουν σε μήκος τα οκτώ εκατοστά. Τα άνθη βγαίνουν την άνοιξη στην κορυφή ανθοφόρων βλαστών σε απλές, ομπρελοειδείς ταξιανθίες και είναι μικρά με πέντε πέταλα.

Ο καρπός τους είναι ωοειδής, έχει μήκος από ένα έως τέσσερα εκατοστά, με ράμφος που έχει ίσο μήκος με το τμήμα που περιέχει τους σπόρους.

Φτάνει σε ύψος τα 5 έως 10 εκατοστά. Στην Κρήτη υπάρχουν εκτός του *australis* ακόμη τρία είδη. Τα *S. australis* ssp. *Brachycarpa*, *S. macrothyrsa* (Σκάνδιξ ο μεγαλανθής) και το *S. pectinvenperis* (Σκάνδιξ ή Κτεις της Αφροδίτης). Αυτό το τελευταίο είναι που συναντούμε συνήθως στο νησί μας και το αποκαλούμε μυρώνι.

Το βρίσκουμε στα χωράφια, λιβάδια και χέρσες περιοχές τον χειμώνα και την άνοιξη. Μπορούμε να το καλλιεργήσουμε σπέρνοντας επιφανειακά τους σπόρους το φθινόπωρο.

Ιστορικά στοιχεία

Το μυρώνι, ήταν γνωστό στους αρχαίους Έλληνες. Ο Θεόφραστος το αναφέρει ως «Σκάνδικα», τον «κτένα της Αφροδίτης», λόγω του σχήματος που έχουν τα καρπίδια του φυτού (ομοιάζουν με κτένα). Στην ιστορία φαίνεται ότι οι αρχαίοι Έλληνες το γνώριζαν ως λαχανικό ή χόρτο. Ο Αριστοφάνης το υποτιμούσε κοροϊδεύοντας τον Ευρυβιάδη, λέγοντας πως η μητέρα του δεν πουλούσε τα καλά χόρτα, αλλά μόνο Σκάνδικα!

Ο Διοσκουρίδης τον 1ο αιώνα μ.Χ. αναφέρει ότι το φυτό σκάνδιξ τρώγεται ωμό, αλλά και βραστό και βοηθά τις κενώσεις του εντέρου, κάνει καλό στο στομάχι και είναι διουρητικό. Συνιστούσε το αφέψημα του βοτάνου επειδή το θεωρούσε ωφέλιμο για το συκώτι, τα νεφρά και την ουροδόχο κύστη. Αναφέρει χαρακτηριστικά «... άγριο λάχανον, υποδριμύ και έμπικρον, εδώδιμον και ωμόν εσθιόμενον ευκοίλιον, ευστόμαχον και ουρητικόν...»

Ο Πλίνιος στη Φυσική Ιστορία του αναφέρεται στις θεραπευτικές ιδιότητες του βοτάνου και υπογραμμίζει ότι είναι τονωτικό της σεξουαλικής ικανότητας, κυρίως σε ηλικιωμένους.

Στη λαϊκή ιατρική το τσάι του θεωρείται διεγερτικό, αφροδισιακό και εμμηναγωγό.

Σημαντική βέβαια είναι και η χρήση του στην μαγειρική μια και δίνει ιδιαίτερη νοστιμιά στις πίτες, αλλά επίσης μαγειρεύεται με

κρέας, ψάρι και όσπρια και χρησιμοποιείται σε σούπες, σαλάτες και ομελέτες. Σε μερικές περιοχές της χώρας μας και ιδιαίτερα στην Πελοπόννησο είναι ένα από τα πλέον συνηθισμένα λαχανικά. Τρώγεται βραστό και στις σαλάτες βάζουμε μικρή ποσότητα ως μυρωδικό. Η γεύση του ωμού είναι βέβαια πιο έντονη. Βέβαια η νοστιμιά του άγριου βοτάνου με το καλλιεργημένο έχει σημαντικές διαφορές. Το μυρώνι πρέπει να ξέρουμε τέλος ότι είναι πολύ ευαίσθητο και διατηρείται στο ψυγείο μόνο μια-δυο μέρες. Αποξηραίνεται όμως εύκολα, αλλά τότε χρειάζεται διπλάσια ποσότητα για να αποδώσει αρωματικά.

Χαρακτηριστικό της έντονης μυρωδιάς τους είναι ότι στην Πελοπόννησο όπου υπάρχει εν αφθονία, οι βοσκοί αποφεύγουν να περάσουν τα πρόβατά τους από αγρούς που έχουν το βότανο, διότι μετά τα ζώα συμπεριφέρονται σαν μεθυσμένα!

Στην Κρήτη το αποκαλούν Αχάτζικα ή Αρχάτζικα. Το θεωρούσαν καλό για την υγεία και εκτιμούσαν την γεύση του που ήταν καυστική με ευχάριστη οσμή. Το έβραζαν μαζί με άλλα χόρτα στα γιαχνερά φαγητά και τις βρουβόπιτες. Τον αγριαχάτζικα τον θεωρούσαν ψακωτάρι (δηλητηριώδες)

Συστατικά - χαρακτήρας

Το βότανο περιέχει βιταμίνη C, καροτένιο, ιχνοστοιχεία (σίδηρος, μαγνήσιο, νάτριο, κάλιο, ασβέστιο, φώσφορος), λιπίδια, παλμιτικό οξύ, στεαρικό οξύ, λινολεϊκό οξύ, πρωτεΐνες και υδατάνθρακες. Το μυρώνι είναι ένα βότανο χαμηλής θερμιδικής αξίας. Παρ' όλα αυτά, τόσο τα φύλλα όσο και τα στελέχη του περιέχουν εξαιρετικά υψηλές ποσοότητες αντιοξειδωτικών, βιταμινών και ανόργανων συστατικών που συμβάλλουν στην προώθηση υγιούς οργανισμού.

Συγκεκριμένα, τα φλαβονοειδή του βοτάνου δρουν ως νευροπροστατευτικοί παράγοντες, μειώνοντας σημαντικά τον κίνδυνο εμφάνισης νευροεκφυλιστικών ασθενειών όπως το Alzheimer.

Οι βιταμίνες και τα καροτενοειδή δια-

δραματίζουν ζωτικό ρόλο στον μεταβολισμό των υδατανθράκων, των λιπαρών και των πρωτεϊνών, σε συνένζυμα.

Ενώ, το κάλιο, το ασβέστιο, το μαγνήσιο και τα υπόλοιπα ανόργανα μέταλλα βοηθούν στην εξισορρόπηση της αρτηριακής πίεσης και κατά συνέπεια στην διατήρηση της καρδιαγγειακής υγείας, στην μεταφορά οξυγόνου, καθώς επίσης και στην παραγωγή ερυθρών αιμοσφαιρίων.

Ανά 100 γραμμάρια το βότανο περιέχει: ενέργεια 35 Kcal, πρωτεΐνες 1,8 gr, ολικά λιπίδια (ixnh), χοληστερόλη 6,9 mg, διαιτητικές ίνες 4,8 gr., νερό 85,5 gr., νάτριο 116mg, κάλιο 436mg, ασβέστιο 405mg, μαγνήσιο 50mg, φωσφόρο 29mg, σίδηρο 2,03mg, ψευδάργυρο 0,7mg.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιείται ο ζυμός του φυτού από τα αέρια μέρη.

Το μαζεύουμε από τον χειμώνα, όταν ακόμη τα φύλλα του είναι μικρά και τρυφερά, μέχρι την άνοιξη.

Ανθίζει από Φεβρουάριο έως Απρίλιο ανάλογα με τον καιρό. Αν θέλουμε σπόρο, μπορούμε να αφήσουμε μερικά από τα πλέον εύρωστα φυτά να ανθίσουν και να καρποφορήσουν. Ο σπόρος αυτών των φυτών θα μας δώσει δυνατά και ανθεκτικά φυτά την ερχόμενη χρονιά.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Σε ανεξάρτητες μεταξύ τους σχετικές μελέτες ερευνητών των University of North Texas και Jagiellonian University της Πολωνίας τεκμηριώθηκαν οι αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες του φυτού και μελετήθηκε η φαρμακευτική χρήση του.

Σε ανάλογη έρευνα Ιταλών ερευνητών που δημοσιεύθηκε στο *ethnobotanyjournal* διαπιστώθηκε ότι η ρίζα περιέχει μια πικρή ουσία που δίνει στο φυτό αντιφλογιστικές, στυπτικές και κωνευτικές ιδιότητες.

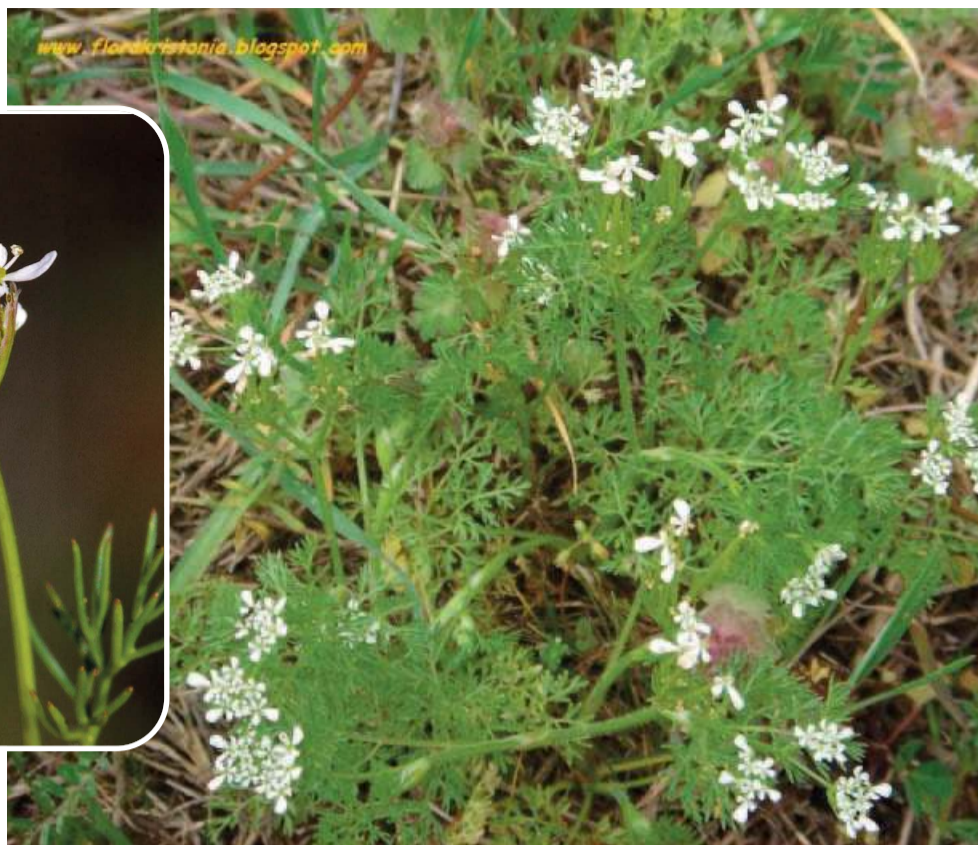
Σαν βότανο, το μυρώνι δρα ως διουρητικό, αποχρεμπτικό και καθαρτικό. Είναι ορεκτικό και ευστόμαχο. Σημαντική θεωρείται και η δράση του απέναντι σε προβλήματα του πεπτικού συστήματος, όπου μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση της πέψης και στη θεραπεία των στομαχικών διαταραχών. Εφαρμόζεται για τη θεραπεία των δερματικών διαταραχών συμπεριλαμβανομένης της ακμής, του εκζέματος κ.α. Συμβάλλει ακόμη στην τόνωση του κυκλοφορικού συστήματος και στην ανακούφιση από τα συμπτώματα των αιμορροΐδων. Είναι επίσης κατάλληλο για την ενίσχυση της φυσικής αποξίνωσης του οργανισμού, την αντιμετώπιση του κρυολογήματος, της γρίπης και του βήχα.

Παραδοσιακά θεωρούσαν ότι έχει και αφροδισιακές ιδιότητες και το χρησιμοποιούσαν ως εμμηναγωγό.

Προφυλάξεις

Το μόνο που προσέχουμε είναι να τηρούμε την δοσολογία. Είναι ισχυρό μυρωδικό και η μεγάλη ποσότητα του φυτού ανάμεσα σε άλλα χόρτα υπερκαλύπτει το άρωμα και τη γεύση τους. Χρησιμοποιούμε μικρή ποσότητα λοιπόν από το βότανο αυτό σε σχέση με τα άλλα χορταρικά με τα οποία το μαγειρεύουμε. Το μυρώνι πρέπει να ξέρουμε τέλος ότι είναι πολύ ευαίσθητο και διατηρείται στο ψυγείο μόνο μια-δυο μέρες.

Υ.Σ. Όλα τα προηγούμενα άρθρα της στήλης μπορούμε να τα βρούμε στη διεύθυνση www.herb.gr. Επίσης αν κάποιος φίλος αναγνώστης γνωρίζει οποιαδήποτε θεραπευτική ιδιότητα βοτάνου του τόπου μας που δεν είναι ευρέως γνωστή ή έχει κάποιο ερώτημα μπορεί να το απευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση skouvatsos11@gmail.com

Θέλουμε να γράφουμε
μόνο καλές ειδήσεις
για εσένα

ΟΔΗΓΗΣΗ ΜΕ ΠΡΟΣΟΧΗ

Χανιώτικα νέα

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ | www.haniotika-nea.gr

ΣΤΗΝ ΙΜΠΡΟ ΣΦΑΚΙΩΝ

Τιμήθηκε η μνήμη του Γεωργίου Ξενουδάκη

Το καθιερωμένο ετήσιο μνημόσυνο του μεγάλου ενεργέτη των Σφακίων αλλά και της Κρήτης, Γεωργίου Ξενουδάκη πραγματοποιήθηκε προχθές στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου στη γενέτειρα του, Ιμπρο Σφακίων, από ιερείς της περιοχής.

Στον προαύλιο χώρο του πρώτου δημοτικού σχολείου Ιμπρου, το οποίο χτίστηκε από χρήματα του και βρίσκεται η προτομή του, πραγματοποιήθηκε επιμνημόσυνη δέση, παρουσία του κ. Χάρη Παπαδάκη εκπροσώπου της βουλευτή Χανίων κ. Ντόρας Μπακογιάννη, του επικεφαλής της μείζονος αντιπολίτευσης και πρώην Δημάρχου Σφακίων κ. Ιωάννη Ζερβού, Δημοτικών και Κοινοτικών συμβούλων, μαθητών και καθηγητών Α/βαθμιας και Β/βαθμιας εκπαίδευσης Δήμου Σφακίων και πλήθος κόσμου.

Ακολούθησε χαιρετισμός από τον Δήμαρχο Σφακίων κ. Μανούσο Χιωτάκη και από τον κ. Χάρη Παπαδάκη, ομιλία από τον κ. Κανάκη Γερωνυμάκη, συγγραφέα-

λαογράφου, με εκτενή αναφορά στο έργο του Ξενουδάκη και στην παιδεία των Σφακίων, στον οποίο απονεμήθηκε τιμητική πλακέτα από τον Δήμαρχο ως ένδειξη αναγνώρισης της προσφοράς του στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς των Σφακίων. Ακολούθησε απο-

νομή διπλωμάτων υπολογιστών ECDL στους μαθητές Β' Λυκείου σχολικού έτους 2018-2019 – Πρόγραμμα επιδοτούμενο από το Ξενουδάκειο κληροδότημα, κατάθεση στεφάνων και φιλοξενία των προσκεκλημένων από το Δήμο Σφακίων.

ΣΕ ΕΛΟΣ ΚΑΙ ΛΙΜΝΗ

Διήμερο Γιορτής Καστανού

Διήμερο εκδηλώσεων «Γιορτή κάστανου» στο Έλος και Λίμνη Κισσάμου διοργανώνουν στις 26-27 Οκτωβρίου ο Πολιτιστικός Σύλλογος «Η Αναγέννηση» και η Τοπική Κοινότητα Έλους, προβάλλοντας το κάστανο ένα εξαιρετικό προϊόν που χαρακτηρίζει τη Δημοτική Ενότητα Ιναχωρίου Δήμος Κισσάμου, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Εννιά Χωριών. Οι εκδηλώσεις θα έχουν ενημερωτικό και ψυχαγωγικό χαρακτήρα.

Στις 26 Οκτωβρίου την πρώτη ημέρα στο πρώην δημοτικό Σχολείο Λίμνης θα πραγματοποιηθεί ενημερωτική εσπερίδα, θα παρουσιαστούν παραδοσιακά φαγητά από επαγγελματίες σεφ με βασικό συστατικό το κάστανο και θα κλείσει η εσπερίδα με ζωντανή μουσική.

Στις 27 Οκτωβρίου την δεύτερη ημέρα θα πραγματοποιηθεί η κεντρική εκδήλωση στην πλατεία του Έλους με ομιλίες και πλούσιο κρητικό μουσικοχορευτικό πρόγραμμα.

ΣΤΗ ΝΕΑ ΧΩΡΑ

Επιμνημόσυνη δέση στο Μνημείο Πεσόντων

Επιμνημόσυνη δέση στο Μνημείο Πεσόντων Νεοχωριτών με την ευκαιρία της εορτής της 28ης Οκτωβρίου θα τελέσουν στις 11 το πρωί, η Ενορία των Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης Ν. Χώρας σε συνεργασία με την Ενορία Αγ. Αικατερίνης Ν. Χώρας και τους Συλλόγους Ερασιτεχνών Αλιέων Ν. Χώρας, Ξενοδόχων και Καταστηματαρχών Ν. Χώρας, τον Σύλλογο Χειμερινών Κολυμβητών Ν. Χώρας, τον Παραδοσιακό σύλλογο «Σταυραετοί» καθώς και τα σχολεία της περιοχής.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ «Δ. ΒΛΗΣΙΔΗΣ»

“Ασπρες ψυχές... μαύρες πετρες”

“Ασπρες ψυχές... μαύρες πετρες” είναι ο τίτλος της μουσικοχορευτικής παράστασης που θα παρουσιαστεί την Τετάρτη 30 Οκτωβρίου στις 8 μ.μ. στο θέατρο “Δ. Βλησιδης”.

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση των διοργανωτών «το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει μια χορευτική ποικιλία από όλη την Ελλάδα με άξονα τα ολοκαυτώματα του 1940 και φόντο τη ζωή της 1ης Ελληνίδας Αλεξιπρωτίστρας Σοφίας Στεφανίδου. Ολοκαύτωμα, εκτός από την ολοκληρωτική καύση, είναι και «Η μαζική και βάρβαρη θανάτωση, ο αφανισμός μεγάλου αριθμού ανθρώπων». Στη χώρα μας, υπάρχουν περίπου 90 χωριά και πόλεις που κάπκαν, κατά τη Γερμανική Κατοχή, πολλά μαζί με τους κατοίκους τους». Συνδιοργάνωση: DalePaso - ΚΕΠΕΔΗΧ ΚΑΜ - Δήμος Χανίων

Σταγόνες Χανιώτικης Ιστορίας

ΑΓΓΗΣΙΛΑΟΣ Κ. ΑΛΙΓΙΖΑΚΗΣ*

Η 28η Οκτωβρίου στα Χανιά

Το πρωτοσέλιδο άρθρο του “Εσπερινού Ταχυδρόμου” της 29ης Οκτωβρίου 1940, το οποίο σώζεται στο Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, αναφέρει την κήρυξη του πολέμου κατά της Ιταλίας, με κεντρικό τίτλο «ΗΝΩΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΣΤΙΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΙΚΗΝ ΑΠΟΔΥΟΜΕΘΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΟΛΩΝ ΑΓΩΝΑ». Ακολουθούν τα διαγγέλματα του Βασιλιά Γεωργίου Β' και του πρωθυπουργού Ιωάννη Μεταξά. Στην τρίτη σελίδα το άρθρο «Σχόλια» αναφέρει: «Δευτέρα 28η Οκτωβρίου. Οι Κρήτες έτοιμοι δια το καθήκον των. Ο ενθουσιασμός του κρητικού λαού, επί τη αναγγελία κηρύξεως του πολέμου κατά της Ιταλίας είναι ανώτερος πάσης περιγραφής. Άνδρες, γυναίκες και παιδιά, υπερήφανοι δια την απόφασιν της εθνικής Κυβερνήσεως, όπως προασπίσει την τιμήν της χώρας, είναι αποφασισμένοι ως εις άνθρωπος, να εκπληρώσουν έκαστος το καθήκον του μέχρι της νίκης.[...]». Ακολουθούν η εντολή επιστράτευσης και οι

οδηγίες για την κατάταξη των εφέδρων. Η εφημερίδα στην τελευταία σελίδα αναφέρει λεπτομερώς τα νέα της προηγούμενης ημέρας, της 28ης Οκτωβρίου, με το ιταλικό τηλεσίγραφο και την άρνηση του Μεταξά, αναφέροντας ότι η ιταλική εισβολή ξεκίνησε στις 5.30 το πρωί. Πώς ήταν όμως το κλίμα στην πόλη των Χανίων;

Ο «Εσπερινός Ταχυδρόμος» στη δεύτερη σελίδα με το άρθρο «Με λίγα λόγια» περιγράφει τις αντιδράσεις και τα συναισθήματα των Χανιωτών: «Η πόλις εξύπνησεν σήμερον γεμάτη συγκίνηση και ενθουσιασμού. Μόλις είχε χαράξει είχαν ευρύτατα διαδοθεί ότι εκκρύξαμε τον πόλεμον κατά της Ιταλίας[...] και από της 7ης συνωθούντο εις τα κέντρα που είχαν ραδιόφωνα, περιμένοντες την πρωινήν εκπομπήν από την οποία ήκουσαν ότι η Πατρίς μας ήδη ευρίσκεται εις εμπόλεμον κατάσταση. Ένα αίσθημα ανακουφίσεως εβγήκεν

από τα στήθη όλων, διότι η αβεβαιότητα του τελευταίου καιρού είχε καταντήσει εκνευριστική. Το γενικό δε ερώτημα ήτο ποία εφεδρικά κλάσεις καλούνται και που θα παρουσιαστούν[...]Εις τα κέντρα και εις γειτονίες

έβλεπε κανείς υγρά μάτια να παρακολουθούν τα δύο Διαγγέλματα και η συγκίνηση ήτο ζωγραφισμένη εις το πρόσωπον όλων. Όλα τα Σχολεία διέκοψαν από το πρωί τα μαθήματά των και οι μαθηταί ενεδύθησαν την στολήν της ΕΟΝ (Εθνική Οργάνωση Νέων, η μεταξική νεολαία) και συγκεντρώθησαν εις το πεδίο του Άρεως, όπου εν διαδηλώσει διήλθον κάτω από τα γραφεία της Γεν. Διοικήσεως. Και εκείθεν δια της οδού Δικαστηρίων και Χαλέπας εισήλθον εις την πόλιν ψάλλοντες πατριωτικά άσματα[...].»

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό το κλίμα ενθουσιασμού, πατριωτισμού, θάρρους και συγκίνησης, το οποίο συνεπήρε τους Χανιώτες. Άλλωστε, ήταν πρόσφατες οι προηγούμενες πολεμικές αναμετρήσεις της Μικρασιατικής Καταστροφής (1922), του Α' Παγκοσμίου Πολέμου (η Ελλάδα συμμετείχε κατά το χρονικό διάστημα 1917-1918) και των Βαλκανικών Πολέμων (1912-1913). Συνεπώς, οι Έλληνες ήταν εμπειροπόλεμοι και στο συγκεκριμένο πόλεμο ήταν και ετοιμοπόλεμοι, καθώς ήταν αναμενόμενη η εισβολή και όπως είναι γνωστό είχαν προετοιμασθεί.

* Ο κ. Αγγελίαος Κ. Αλιγίζακης είναι ιατρός ορθοπεδικός, πολιτισμολόγος

ΑΠΟ ΤΟΝ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

Μαρτυρίες γεμάτες πόνου και περηφάνια

» **Ενα ξεχωριστό μάθημα του Σταμάτη Αποστολάκη
στους μαθητές του Σ.Δ.Ε.**

«**Το πρωί της 28ης Οκτωβρίου 1940 οι χωροφύλακες ενημέρωσαν τους άντρες του χωριού ότι πρέπει να ετοιμαστούν για να φύγουν για το μέτωπο. Γυναίκες και παιδιά κλαίγαμε. Εκείνοι συγκεντρώθηκαν στην πλατεία του χωριού φορώντας τα καλά τους. Αγκαλιάστηκαν όπως στους γάμους κι άρχισαν να τραγουδούν "Μηνάς μου κόρη κι έρχομαι..."**». **Ετσι έφυγαν για τον πόλεμο**».

Ο δάσκαλος, βραβευμένος λαογράφος και συνεργάτης των «Χ.ν.» **Σταμάτης Αποστολάκης**, από την Αγία Ειρήνη Σελίνου, ήταν μόλις 8 χρονών όταν ξέσπασε ο ελληνο-ιταλικός πόλεμος. Εβδομήντα-εννιά χρόνια αργότερα, ως καλεσμένος του **Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Χανίων (ΣΔΕ)**, με αφορμή την επέτειο του 1940, ξετύλιξε το νήμα των προσωπικών του **αναμνήσεων** από εκείνη την εποχή. «Σαράντα - οκτώ άτομα είχαν πάει από το χωριό μας στα στρατόπεδα συγκέντρωσης στη Γερμανία. Γύρισαν μόλις 5. Σαν σκελετοί ήταν», θυμήθηκε ο κ. Αποστολάκης.

Η υποδοχή κάθενός από τους **επιζώντες** μια ξεχωριστή στιγμή: «Το 1945 ήμουν 13 χρονών. Θυμάμαι όταν γύρισε ο Μιχάλης Κουλουρίδης. Πήγε όλο το χωριό να τον υποδεχθεί. Ο πατέρας του έσφαξε ένα ζώο, έφτιαξαν σταροπίλαφο κι έστρωσαν τάβλες μεγάλες. Ένας χωριανός πήγε να ξεκινήσει ένα τραγούδι: "κόσμε χρυσέ, κόσμε ακριβέ". Ο πατέρας του Μιχάλη όμως τον σταμάτησε αμέσως. "Στο σπίτι μου δεν θα τραγουδήσει κανείς. Μπορεί ο γιος μου να γύρισε αλλά δεν γύρισε ο χωριανός μας ο Αριστείδης". Βάλαμε όλοι τα κλάματα. Τέτοιοι ήταν οι **άνθρωποι** τότε...».

Οι απώλειες αγαπημένων ανθρώπων και οι θηριωδίες του **ναζισμού** στοίχειωσαν τα παιδιά της εποχής εκείνης. Μεγαλώνοντας ο κ. Σταμάτης αναζήτησε και κατέγραψε **μαρτυρίες** από τους χωριανούς που έζησαν τον εφιάλτη των ναζιστικών **στρατοπέδων συγκέντρωσης**. «Μου έκοψαν χρόνια αυτές οι διηγήσεις», εξομολογήθηκε στους μαθητές του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας. Αρ-

Στιγμιότυπο από την εκδήλωση - αφιέρωμα στο 1940 που διοργάνωσε το Σ.Δ.Ε. Χανίων.

κούσε και μόνο η μαρτυρία ενός επιζώντα που είχε οδηγήσει τον πατέρα του στους φούρνους του Νταχάου. Ο ίδιος βρέθηκε μετά από χρόνια στο κολαστήριο του **Νταχάου** να παρακολουθεί ένα ντοκιμαντέρ για την καθημερινότητα των φυλακισμένων. «Με έβγαλαν λιπόθυμο από την αίθουσα», ανέφερε, ενώ λίγα λεπτά αργότερα συνεχίζοντας την αφήγησή του παρουσίασε στους μαθητές του σχολείου ένα σπάνιο και συγκλονιστικό ντοκουμέντο: ένα αντίγραφο επίσημης **λίστας εκτελεσθέντων**, που αναγράφονταν ονόματα, ημερομηνίες και τρόπος εκτέλεσης, όπως αυτές τηρούνταν στα αρχεία του στρατοπέδου.

Στιγμές απεριγράπτου ανθρώπινου πόνου εναλλάσσονταν με μαρτυρίες λαϊκής **σοφίας** και **περηφάνιας** στο ξεχωριστό

Ο δάσκαλος και λαογράφος Σταμάτης Αποστολάκης.

αυτό μάθημα που παρέδωσε ο παλιός δάσκαλος στους μαθητές του ΣΔΕ το βράδυ της Παρασκευής.

Όπως τότε, χρόνια μετά τον πόλεμο, που ρώτησε κάποιους άντρες γιατί εκείνο το πρωινό της 28ης Οκτωβρίου στην πλατεία του χωριού, φεύγοντας για τον πόλεμο, τραγούδισαν ένα τραγούδι του γάμου: «Μα δάσκαλε, δεν πηγαίναμε για το μέτωπο, πηγαίναμε για την **ελευθερία!**», ήταν η απάντηση που έλαβε.

Ξεκινάει η παιδική Χορωδία στον Πλατανιά

Ξεκινάει και φέτος το τμήμα της παιδικής χορωδίας του Δήμου Πλατανιά, που υλοποιείται για έκτη συνεχόμενη χρονιά. Τα παιδιά μέσα από το τραγούδι εκπαιδεύουν τη φωνή τους, μαθαίνουν να ερμηνεύουν τραγούδια μεγάλων συνθετών, υπό τη διεύθυνση των εκπαιδευτικών μουσικής, Κυριακής Μπονάτου και του Χρήστου Ρώσσου. Εναρξη μαθημάτων Σάββατο 2 Νοεμβρίου και ώρα 14:15-15:15 στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Πλατανιά. Η συμμετοχή είναι δωρεάν.

Εγγραφές για το Εργαστήρι Βυζαντινής Αγιογραφίας

Η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, σε συνεργασία με το Εργαστήρι Βυζαντινής Αγιογραφίας, πρόκειται να πραγματοποιήσει για έκτη συνεχή χρονιά επιμορφωτικό σεμινάριο Ελευθέρου Σχεδίου, εκ του φυσικού. Το σεμινάριο θα ξεκινήσει την Τετάρτη 6 Νοεμβρίου και θα διαρκέσει μέχρι την Τετάρτη 18 Δεκεμβρίου 2019. Τα μαθήματα θα παραδίδονται από τον Χανιώτη Αγιογράφο, κ. Νίκο Γιαννακάκη, κάθε Τετάρτη από τις 18:00 έως τις 21:00, στην αίθουσα Δ. Σ. του Πνευματικού Κέντρου Χανίων. Οι εγγραφές θα γίνουν την ημέρα έναρξης του σεμιναρίου στην αίθουσα Δ.Σ. του Πνευματικού Κέντρου Χανίων, ή επικοινωνώντας τηλεφωνικά με την Προϊσταμένη Δια Βίου Μάθησης, Παιδείας και Απασχόλησης της Π.Ε. Χανίων, κα Κατερίνα Ζομπανάκη, τηλ.: 2821 340150.

Εικαστική έκθεση των αδελφών Μαζωνάκη

Στο Γιαλί Τζαμισί στο Παλιό Λιμάνι Χανίων έως και 3 Νοεμβρίου, οι αδελφοί Μαζωνάκη παρουσιάζουν μέρος από την 10ετή καλλιτεχνική τους πορεία στην φωτογραφία, στο σχέδιο και σε ιδιαίτερες συνθέσεις με ξύλο. Φέτος εκθέτει μαζί τους ο Δημήτρης Καρασαρίδης, εικαστικός γλύπτης με δημιουργίες από μέταλλο και άλλα ανακυκλώσιμα υλικά.

Εκθεση Φωτογραφίας "Κουβέντα με τον Χρόνο"

Έκθεση Φωτογραφίας με τίτλο "Κουβέντα με τον Χρόνο" πραγματοποιείται στον Ιστοιολογικό Όμιλο Χανίων, Νώριο Μόρο. Συμμετέχουν οι φωτογράφοι: Ελευθερία Φραντζεσκάκη, Εύα Κυρμιζάκη, Margherita Garbo, Ρένα Ροδόλακη και Ρία Καβρουλάκη.

Επιμέλεια: Νίκος Καμπιανάκης. Η έκθεση θα διαρκέσει έως 4 Νοεμβρίου.

Ο τίτλος της έκθεσης "Κουβέντα με τον Χρόνο" παραπέμπει σε αναμνήσεις, απομεινάρια ζωής, που αφήνουν το αποτύπωμά τους στο χώρο και στο χρόνο και μας ταξιδεύουν συνομιλώντας μαζί μας.

"Ο Μοντερνισμός στην Αρχιτεκτονική της Μεσογείου"

Φωτογραφική έκθεση με τίτλο "Ο Μοντερνισμός στην Αρχιτεκτονική της Μεσογείου" της Bruna Biamino πραγματοποιείται στο ΚΑΜ, Μεγάλο Αρσενάλι έως 24 Νοεμβρίου.

Η Bruna Biamino, μεταθέτει την τρισδιάστατη αισθητική της αρχιτεκτονικής στην δισδιάστατη φωτογραφική αναπαράσταση, προσαρμόζοντάς την στις σύγχρονες εικαστικές/εικονικές επιταγές. Στα πλαίσια αυτής της αναζήτησης η φωτογράφος επικέντρωσε την προσοχή της στο κίνημα του Ρασιοναλισμού, που αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά και ενδιαφέροντα κεφάλαια της πρόσφατης ιταλικής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

Την έκθεση διοργανώνουν η ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ και ο Δήμος Χανίων, σε συνεργασία με το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών και λειτουργεί 9:00-15:00 & 18:00-21:00.

ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟΥΣ ΒΑΡΥΤΟΝΟΥΣ

Έφυγε από τη ζωή ο Ρολάντο Πανεράι

ΑΠΕ-ΜΠΕ

Στα 95 του έφυγε από τη ζωή ο Ρολάντο Πανεράι, στην κατοικία του στο Σετινιάνο, μία από τις πιο μεγάλες φωνές του διεθνούς λυρικού ρεπερτορίου κι ένας από τους σημαντικότερους βαρύτονους της όπερας, που εξακολουθούσε έως τα ενενήντα του να ερμηνεύει στο παλκοσένικο, όπως ανακοίνωσε η διεύθυνση του διάσημου φεστιβάλ Maggio fiorentino.

Ο Πανεράι, γεννημένος στο Κάμπι Μπιζέντσιο της Φλωρεντίας το 1994 αποτελούσε ένα ζωντανό μνημείο και σύμβολο για την ιταλική όπερα. Είναι χάρη σε αυτόν που το λυρικό θέατρο βγήκε στην τηλεόραση της Rai το 1954. Ο Πανεράι πάντοτε ξεχώριζε για τις ερμηνείες του, ακόμη κι όταν πρωταγωνιστούσε δίπλα σε 'ερά τέρατα' της όπερας, όπως η Μαρία Κάλας.

Έκανε το ντεμπούτο του το 1946 και στα εβδομήντα χρόνια της ένδοξης σταδιοδρομίας του είχε ερμηνεύσει όχι μόνον έργα του κλασικού οπερατικού ρεπερτορίου, έχοντας στο ενεργητικό του πάνω από 150 ρόλους, αλλά και έργα σύγχρονων συνθετών, όπως του Βιέρι Τοσάτι. Ο Πανεράι τραγούδησε στα διασημότερα λυρικά θέατρα του κόσμου, από τη Σκάλα του Μιλάνο, το Κόνβεντ Γκάρντεν, τη Μετροπόλιταν Όπερα και τη Στάατσοπερ της Βιέννης, στην όπερα του Παρισιού, το Λιτσέου της Βαρκελώνης και στα Φεστιβάλ του Ζάλτσμπουργκ και του Εδιμβούργου. Ασχολήθηκε δε και με την σκηνοθεσία, με την πιο πρόσφατη δουλειά του να είναι η φετινή παραγωγή του Θεάτρου Κάρλο Φελίτσε της Γένοβας. Η πρωτόλεια παραγωγή του ως σκηνοθέτης ήταν το 1972 με το Il Campanello του Ντονιτσέτι στη Γέ-

νοβα.

Πρωτοπόρος της τηλεόρασης, ο Πανεράι βρισκόταν στην ομάδα των ερμηνευτών της όπερας «Ο κουρέας της Σεβίλλης» του Ροσίνι, που μεταδόθηκε για πρώτη φορά από τη Rai στις 23 Απριλίου 1954. Το 2000 τραγούδησε στην διεθνή τηλεοπτική παραγωγή της «Τραβιάτας» του Πουτσίνι στο Παρίσι, η οποία μεταδόθηκε σε ταυτόχρονη παγκόσμια μετάδοση σε πάνω από 100 χώρες.

Από τους ρόλους στους οποίους ξεχώρισε, δίνοντάς του μάλιστα προσωπική χροιά, ήταν το «Τζάνι Σκίκι» του Πουτσίνι, παράσταση με την οποία ο Maggio Fiorentino ανακοίνωσε πως θα τιμήσει τη μνήμη του στην επόμενη διοργάνωση του Φεστιβάλ.

Πηγή: Il Fatto Quotidiano, La Repubblica

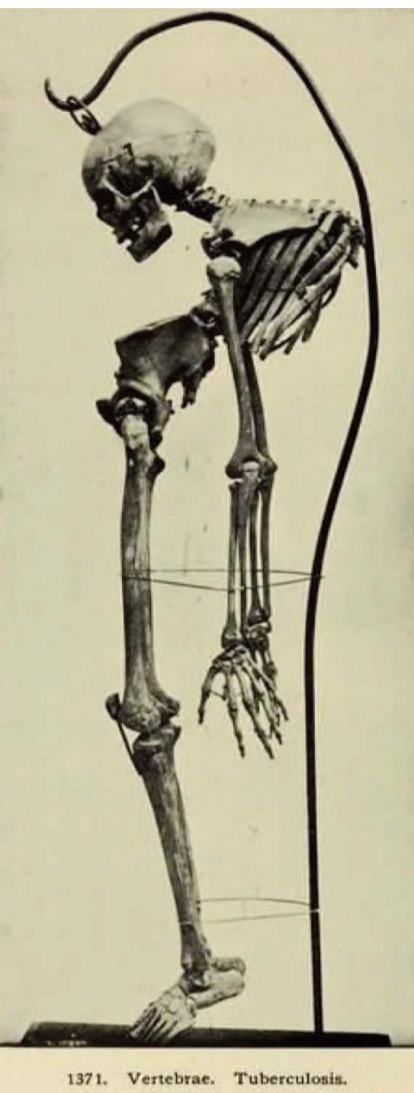
Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 1530

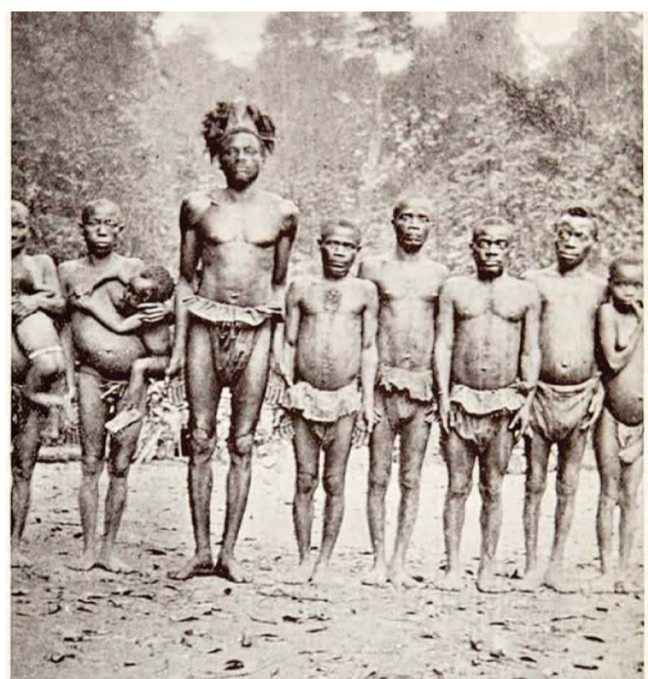
Σκελετός γυναίκας με νόσο του Pott (φυματιώδη σπονδυλίτιδα), μια από τις αρχαιότερες νόσους του ανθρώπινου είδους, που έχει αναγνωρισθεί σε σκελετούς της εποχής του σιδήρου και στις αρχαίες μούμιες στην Αίγυπτο (Μουσείο Ανατομίας Warren, Βοστώνη ΗΠΑ, 1871).

"Bassou, ο άνθρωπος-πίθηκος" βρέθηκε σε ένα χωριό του Μαρόκου τη δεκαετία του 1950, αποτελώντας προσφιλές θέαμα, πάσχοντας από μικροκεφαλία...

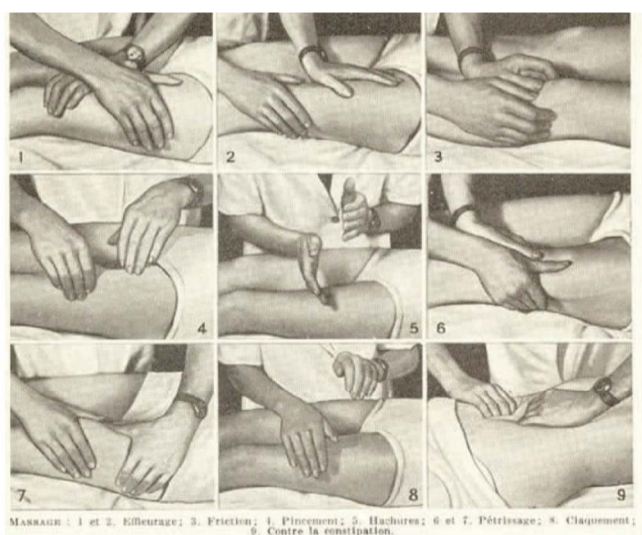
Ψυχιατρική ασθενής με ζουρλομανδύα, σε νοσοκομείο του Οχάιο των ΗΠΑ το 1946.

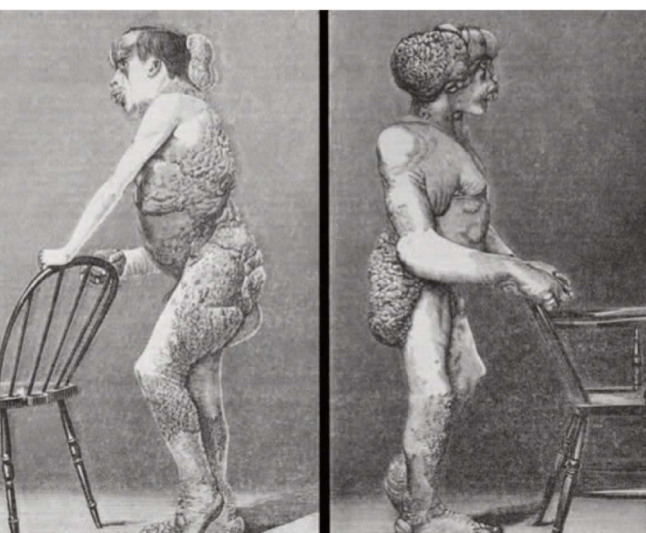
Φωτογραφία του 1923, που απεικονίζει ομάδα πυγμαίων (νάνων) κάπου στην Αφρική.

Ο βασιλιάς Γουλιέλμος Β΄ επιθεωρεί τις μονάδες υγειονομικού της Βαυαρίας, συνοπικουρούμενες από εκπαιδευμένο σκύλο (Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, 1915).

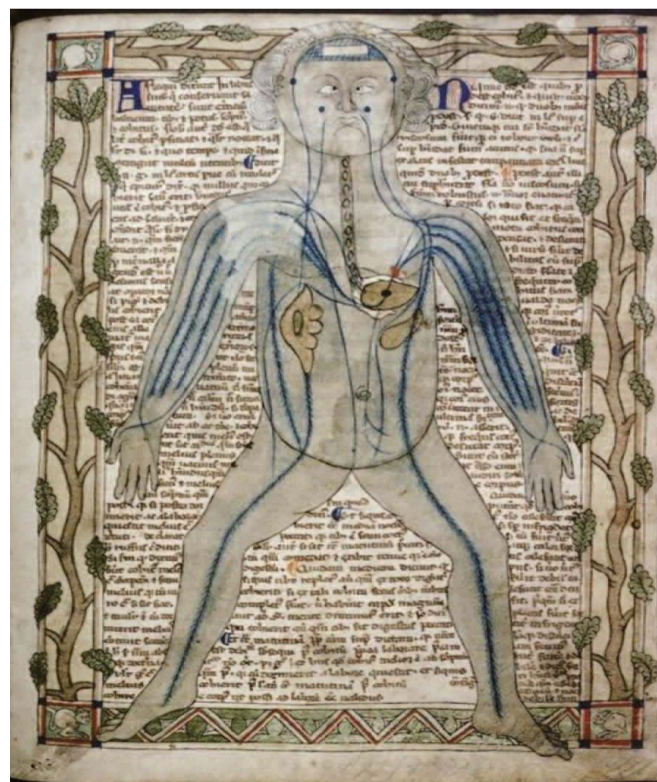
Φωτογραφίες τεχνικών μασάζ, από γαλλική εγκυκλοπαίδεια του 1948.

Ο Τζόζεφ Μέρικ, γνωστός και ως ο "Άνθρωπος Ελέφαντας", ήταν ένας Αγγλός πολιτικός που απασχόλησε την επιστήμη τα μέσα του 19ου εξαιτίας της σπάνιας ασθένειας από την οποία έπασχε, προκαλώντας δυσμορφίες του σώματός του. Η διαταραχή αυτή ονομάστηκε αργότερα "Σύνδρομο του Πρωτέα".

Σχέδιο του 1806, από Γαλλικό βιβλίο, που απεικονίζει δερματικές αλλοιώσεις σε άτομο προσβεβλημένο από σύφιλη.

Διάγραμμα του σώματος που απεικονίζει το φλεβικό σύστημα, από το βιβλίο "Πραγματεία για το ανθρώπινο σώμα" (Αγγλία, 1292).

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Ελέφαντας

» Raymond Carver (μτφρ. Τρισεύγενη Παπαϊωάννου, εκδόσεις Μεταίχμιο)

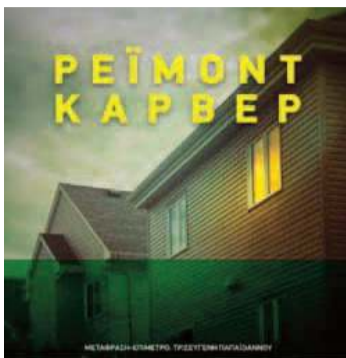
"Αδύνατον να διαβάσω βιβλία πια" μου είπε η Αμάντα πριν από δυο μέρες. "Ποιος αδειάζει για βιβλία;" Ήταν απόγευμα και ήμασταν σ' εκείνο το καφεεντάκι στη βιομηχανική περιοχή της πόλης. Την προηγούμενη μέρα είχε φύγει ο Όλιβερ. "Ποιος συγκεντρώνεται πια;" είπε η Αμάντα ανακατεύοντας τον καφέ της. "Ποιος διαβάζει; Εσύ διαβάζεις;" (Κούνισα αρνητικά το κεφάλι μου.) "Κάποιοι πρέπει να διαβάζουν, υποθέτω. Όλα αυτά τα βιβλία στις βιτρίνες, όλες αυτές οι λέσξεις... Κάποιοι διαβάζουν" είπε "αλλά ποιοι; Εγώ δεν γνωρίζω κανέναν".

Θα μπορούσα να έχω διαλέξει κάποιο άλλο απόσπασμα, σχεδόν οποιοδήποτε θα ήταν αντιπροσωπευτικό. Είναι κάποιοι συγγραφείς, βλέπετε, που ακόμα και μια απλή γραμμή ενός βιβλίου τους, επιλεγμένη τυχαία, είναι χαρακτηριστική του έργου τους, και ο Κάρβερ είναι ένας απ' αυτούς. Διάλεξα το συγκεκριμένο απόσπασμα, με την αναφορά στην ανάγνωση, κυρίως για την απορία της Αμάντα: ποιος συγκεντρώνεται πια; Ποιος άραγε τα καταφέρνει να κλείσει τα παράθυρα και ν' αφήσει τον θόρυβο και τις φωνές απ' έξω; Ποιος μπορεί να συγκεντρωθεί όταν η ζωή του είναι υψηλής αυτοσυγκέντρωσης, η ανάγνωση ως αποκοπή από τον περιβάλλοντα κόσμο.

Τα διηγήματα της συλλογής αυτής είναι τα τελευταία που έγραψε ο Κάρβερ. Το μοτίβο παραμένει σταθερό και γνώριμο, σχεδόν οικείο, οι προβληματικές και απελπισμένες ανθρώπινες σχέσεις, ο βρόμικος ρεαλισμός των συναισθημάτων. Το εσωτερικό ενός σπιτιού συνήθως του αοκνολί. Η καθηλωτική πρωτοπόρη αφήγηση που όμως δεν στερεί από τα άλλα πρό-

σωπα το φως, είναι κάτι που, ανάμεσα σε τόσα άλλα, κάνει τα διηγήματα του Κάρβερ να ξεχωρίζουν: αυτή η έλλειψη εγωκεντρισμού παρά την καθαρά υποκειμενική αφηγηματική φωνή, η ανάγκη του αφηγητή να κατανοήσει τα κίνητρα των άλλων, η ακλόνητη πίστη στην ανθρώπινη αδυναμία. Ελάχιστες σελίδες, και όμως ο αναγνώστης πιστεύει πως ξέρει τα πάντα για εκείνους, και όταν κάποιον τον γνωρίζεις καλά, άσχετα αν τον συμπαθείς ή όχι, τότε δεν μπορείς παρά να συμμεριστείς τις αγωνίες του, να αισθανθείς τις φοβίες του, να ελπίζεις μαζί του, ν' αναγνωρίσεις δικά σου πράγματα στο τραπέζακι μπροστά από τον καναπέ, εκεί όπου κάθεται χαζεύοντας τηλεόραση αφηγητής.

Η απλότητα στα εκφραστικά μέσα, η φαινομενική και μόνο απλότητα, η αβίαστη εξέλιξη της πλοκής, οι ομαλές χρονικές μεταβάσεις στο παρελθόν της αφήγησης, οι πλήρως ενσωματωμένοι διάλογοι, η αίσθηση πως τίποτα δεν περισσεύει, η άνεση με την οποία ανοίγουν και κλείνουν τα διηγήματα. Η αυλαία μαζεύεται και ύστερα απλώνεται, οι θεατές παραμένουν στη θέση τους μ' ένα σφίξιμο στο στομάχι, ξέρουν πως αντίκρισαν κάτι αληθινό και ότι ένα κατασκεύασμα με σκοπό τη συναισθηματική τους καθοδήγηση προς την ταύτιση και τη συγκίνηση, γι' αυτό και το σφίξιμο στο στομάχι. Τα διηγήματα του Κάρβερ περιέχουν αλήθεια, μια αλήθεια αλιευμένη από τα βάθη της ανθρώπινης ύπαρξης, χωρίς απαραίτητα να ταυτίζεται η αλήθεια αυτή με το βίωμα του συγγραφέα, το βίωμα από μόνο του δεν αρκεί, δεν πρέπει σε αυτό να χρεωθεί τίποτα παραπάνω από αυτό που είναι, μια δύσκολη ζωή δεν αρκεί για να παράξει λογοτεχνία, χρειάζονται πολύ περισσότερα.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Το τελευταίο διήγημα της συλλογής (Το θέλημα) είναι διαφορετικό από τα υπόλοιπα διηγήματα του Κάρβερ. Είναι οι τελευταίες μέρες του Τσέχοφ, τα διηγήματα του οποίου επηρέασαν βαθιά τον Κάρβερ. Είναι οι τελευταίες μέρες του Τσέχοφ και είναι το τελευταίο διήγημα που δούλεψε ο Κάρβερ πριν πεθάνει, και καλό είναι να υπάρχει μέσα μας χώρος διαθέσιμος για συμβολισμούς, τους έχουμε ανάγκη. Δεν θα μάθουμε ποτέ αν το διήγημα αυτό αποτελούσε την αρχή μιας διαφορετικής πορείας για τον Κάρβερ, αν ήταν δηλαδή κάποιο σημείο καμψής ή αν ήταν απλώς αυτό που ήταν, ένας φόρος τιμής στον δάσκαλο που ποτέ δεν γνώρισε και τους δύο άλλωστε τους σκότωσε η αδυναμία των πνευμόνων τους να συνεχίσουν να αναπνέουν, όπως βέβαια και τον Κάφκα.

Θυμάμαι κάποιον κάποτε να μου λέει πως η καλύτερη άσκηση για έναν επίδοξο συγγραφέα δεν είναι άλλη παρά η καθημερινή ανάγνωση ενός διηγήματος του Κάρβερ, διαφορετικού κάθε μέρα, πρώτο πράγμα μετά το ξύπνημα, πριν από οτιδήποτε άλλο, ιδανικά στο κρεβάτι. Δεν ισχύει το ίδιο, έλεγε, και για τα ποιήματά του, εκείνα, συνέχιζε, πρέπει να διαβάζονται τη νύχτα αργά, με ελάχιστο φως στο τραπέζι της κουζίνας: δεν μου εξήγησε ποτέ γιατί ήταν τόσο σημαντικό, και τώρα πια είναι αργά για να τον ρωτήσω.

Βιβλία

Η προσευχή
του απδονιού

Τάχα Χουσεϊν

Μετάφραση: Πέρσα Κουμούτσου

Εκδόσεις: Gutenberg

- Γιώργος & Κώστας Δαρδανός

Ιστορία έρωτα και εκδίκησης από τον πνευματικό πατέρα των σύγχρονων αραβόφωνων λογοτεχνών που έχει προταθεί 14 φορές για Νόμπελ Λογο-

τεχνίας. Επαρχία Αιγύπτου 1930: Η Άμνα, ένα κορίτσι μεγαλωμένο σε μια από τις πιο οπισθοδρομικές περιοχές της χώρας αναγκάζεται να φύγει από το χωριό της μαζί με τη μητέρα και την αδελφή της. Μετά από πολλές περιπέτειες καταφέρνει να βρει δουλειά σε μια αστική οικογένεια. Η "ατίμωση", όμως, της αδελφής της Ξανα-στέλνει τις τρεις γυναίκες στην αφιλόξενη έρημο και στα χέρια ενός βάρβαρου θείου. Η Άμνα βάζει σκοπό της ζωής της να εκδικηθεί τον επιπόλαιο, αλλά και γοητευτικό, νεαρό αστό που ευθύνεται για την καταστροφή της οικογένειάς της.

"Μια εξαιρετικά γοητευτική ιστορία για την αγάπη και τη συγχώρεση, με προεκτάσεις που αγγίζουν πολλή ηθική ζητήματα: την αφοσίωση, το αίσθημα της επιβίωσης, το κεφαλαίοδες ζήτημα της δικαιοσύνης, καθώς και εκείνο της χειραφέτησης των γυναικών", όπως γράφει στον πρόλογό της η μεταφράστρια του Πέρσα Κουμούτσου και παράλληλα "μια ιστορία για την κοινωνική διαστρωμάτωση της Αιγύπτου".

Πύλη εισόδου

Μάρω Δούκα

Εκδόσεις: Πατάκι

Μονόλογος παιχνίδι, στασίδι, αποκούμπι μιας γυναίκας στον προθάλαμο του γήρατος. Ξυπνάει και είναι νέα. Ξυπνάει και είναι γριά. Ανάλογα με τη διάθεσή της. Με τον ύπνο που έχει κάνει. Στην Αθήνα του σήμερα, όπως τη ζει, όπως την έζησε, όσο την έζησε. Με τα δικά της πρόσωπα. Τη δική της φωνή. Τη δική της ορθοστασία.

Πύλη εισόδου: Στο ακανές του

κυβερνοχώρου.

Το πέρασμα από τη μια στην άλλη όψη.

Από το εδώ στο εκεί.

Ανέμελα, αθόρυβα, φασματικά, εις το διηνεκές.

Αλόγιστα προς τα ρηκά, τα λασπερά, τα άπατα της μέρας που έφυγε.

Από το εδώ στο εκεί.

Συρτά, αμίλπα, προς τη μοναδική βεβαιότητα.

Ο εκατοντάχρονος
που ανέβηκε στο
αερόστατο και
εξαφανίστηκε

Γιούνας Γιούνασον

Μετάφραση: Ξενοφών Παγκαλιάς

Εκδόσεις: Ψυχογιός

Όλα αρχίζουν με ένα αερόστατο και τρία μπουκάλια σαμπάνια. Ο Άλαν και ο Γιούλιους είναι έτοιμοι να κάνουν μια βόλτα και να θαυμάσουν τη θέα από ψηλά. Δεν περιμένουν ότι το αερόστατο θα καταλήξει στη θάλασσα κι

ότι θα τους περιμαζέψει ένα πλοίο της Βόρειας Κορέας που μεταφέρει έναν χαρτοφύλακα γεμάτο λαθραίο ουράνιο για τα πυρηνικά

όπλα του Κιμ Γιονγκ Ουν. Ο Άλαν και ο Γιούλιους βρίσκονται ξαφνικά στο επίκεντρο μιας διπλωματικής κρίσης όπου εμπλέκονται υψηλά ιστάμενα πρόσωπα, από τον υπουργό Εξωτερικών της Σουηδίας έως την Άνγκελα Μέρκελ και τον Τραμπ. Κι ένα είναι σίγουρο: τα πράγματα θα γίνουν ακόμα χειρότερα...

Ο υπεραιώνιος Άλαν και ο κολλητός του φέρνουν τον κόσμο άνω κάτω στη νέα τους περιπέτεια. Και αποδεικνύουν ότι διαθέτουν ακόμη τη σκανταλιάρικη διάθεση και την αστείρευτη ζωντάνια που έκαναν εκατομμύρια αναγνώστες σε όλο τον κόσμο να τους αγαπήσουν.

Ένας αφηρημένος
άντρας

Μάρω Βαμβουνάκη

Εκδόσεις: Ψυχογιός

Χρεώνεται αμαρτίες ο μεγάλος έρωτας, ή είναι αθώος σαν ανεύθυνος; Κι εγώ πια είμαι ανεύθυνη, ακαταλόγιστη, ανίδεπη κι αναγκασμένη

όσο ένα μωρό την πρώτη ώρα του τοκετού.

Όχι, δε με ενδιαφέρει απόψε η αμαρτία! Ούτε υποψιάζομαι πως υπάρχει τέτοια κατάσταση. Άραγε, το να αμαρτάνεις προϋποθέτει συνείδηση; Ή και ασυνείδητα τη φορτώνεσαι και την πληρώνεις μετά; Μεγάλο θέμα αλλά απόψε μάταιο... Ένα κορίτσι εξαφανίζεται και δε θα την βρει ποτέ ξανά κανείς, κι ας μένει κοντά στο σπίτι από όπου δραπέτευσε. Δραπέτευσε από τους παρανοϊκούς γονείς της, ερωτεύτηκε παράφορα έναν αφηρημένο άντρα, βρήκε τη φιλία που σώζει. Μια ιστορία ζωής, θανάτου, και πάλι ζωής.

Παρουσιάσεις Βιβλίων

"Το Ημερολόγιο
ενός πολεμιστή
του Οχι"

Παρουσίαση της έκδοσης "Το Ημερολόγιο ενός πολεμιστή του Όχι" θα πραγματοποιηθεί στις 28 Οκτωβρίου στις 7 το βράδυ στην αίθουσα εκδηλώσεων της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων. Στην εκδήλωση καλούν, με ανακοίνωση τους, ο Σύλλογος Δασκάλων-Νηπιαγωγών Χανίων, ο Σύνδεσμος Πολιτικών Συνταξιούχων Χανίων, ο έχων την επιμέλεια της έκδοσης Κώστας Σπ. Ντουντουλάκης και οι εκδόσεις «Ερεισμα».

Όπως επισημαίνεται πρόκειται για μια «συγκλονιστική αφήγηση από το προσωπικό ημερολόγιο που τηρούσε από τον πρώτο βομβαρδισμό των Χανίων στις 30/10/1940, ως την ενοποίηση και τα δράματα που έζησε σ' αλβανικά βουνά και την περιπετειώδη επιστροφή του στην Κρήτη μετά την γερμανική εισβολή, ο Χανιώτης πολεμιστής του ΟΧΙ Σπύρος Ντουντουλάκης».

Το βιβλίο θα παρουσιάσει η ιατρός-λογοτέχνισ Πηνελόπη Ντουντουλάκη και θα ακολουθήσει παρέμβαση από τον δάσκαλο-λογοτέχνη Βαγγέλη Κακατσάκη.

"Νεραντζάκια με
αγκάθια"

Το βιβλίο του Γιώργου Βαγιωνή "Νεραντζάκια με αγκάθια" παρουσιάζουν οι εκδόσεις Ραδάμανθους την Τετάρτη 30 Οκτωβρίου, στις 7:30 μ.μ., στον Ιστοπολιτικό Όμιλο Χανίων, Νεώριο Μόρο.

Θα μιλήσουν για το βιβλίο: Νάσος Αθανασόπουλος, εκπαιδευτικός Νίκος Μπλαζάκης, καλλιτέχνης Χρήστος Τσαντής, υπεύθυνος του εργαστηρίου δημιουργικής γραφής & αυτογνωσίας των Εκδόσεων Ραδάμανθους και ο Γιώργος Βαγιωνής, συγγραφέας του βιβλίου.

Συντονίζει η Κωνσταντίνα Χαριτάκη.

